PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VIII КВІТЕНЬ — APRIL, 1967 ЧИСЛО 4

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ
РІК VIII **КВІТЕНЬ, 1967**
Ч. 4 Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Катерина Міськів, Тоня Горохович, д-р Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN
APRIL, 1967 **VOL. VIII**
Monthly Publication **No. 4**

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single copy	.50

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці: Свято-Софійський Собор у Києві, Україна. Напроти дзвіниці пам'ятник гетьманові Богданові Хмельницькому.

—x—

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання. Не поміщені рукописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначенним застереженням.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

В. Масляк — Христос Воскрес!	1
В нашім ювілейнім році	1
Проф. Н. Полонська-Василенко — Князь Аскольд і перше хрищення Русі	3
Зеновія Горбай — Репрезентація національних культур	5
В. Мацьків — Наша педагогічна література	6
Наталія Кібець — Великодній ранок	7
Меланія Нижанківська — Шукаю весни	8
О. Завісляк — Молодь потребує провідників	9
Є. Гуцало — Хай святиться ім'я твоє, любов	10
Серед нових книжок	13
Olenka Negrych - Hnizdovsky — An Appreciation	15
Ol'ha Woycenko — The Ukrainian Canadian Social Pattern	17
М. Мадюк — Семінар	19
Для дітей	22
Стефанія Олійник — Звіт пров. З'їзду Сх. Канади	24
Анаст. Сарчук — Звіт пров. з'їзду в Манітобі	25
Громадська і родинна хроніка	27
Річні звіти	29
Господарські справи	32

НОВІ КНИЖКИ

Галина Журба — Тодір Сокір. Роман на тлі історії. Том І. Видання „Наша Батьківщина", Ню Йорк. 1967 р. Стор. Зовнішнє оформлення авторки.

„Можливо, що Тодір Сокір був справді. Та чому не мав би бути — він, такий сильно український, як сама земля, що його породила, як гомін відлинулих віків нашої прекрасної і страшної історії".

Так починається новий твір сеньорки письменниці Галини Журби Тодір Сокір. Радісно повітати цю нову працю авторки, яка повинна знайти широкий відгомін серед українського жіноцтва у вільному світі.

Л. Коленська — Самотність. Ню Йорк, 1966 р. Стор. 116. Збірка: „Самотність", „Ромени", „Не вірю", „Я й мій в'язень", „Бунт", „Ми не забули", „Із записок Сіроперого", „Патріот". Рецензія на цю книжку була поміщена в нашім журналі.

В авторки мило вражає художність слова і вибагливий читач знайде справжню насолоду...

„В мене прокидається бажання ще раз побачити шматок рідної землі — деревяну огорожу і безлисті, гостро розхилені кущі бузку". або:

„Іде соняшна Улита".

„Тонко і журливо грає сопілка".

„Пахощо м'яти ворушать згадку" й подібні музикозвучні, наче різблені образи в кожній з її тонких нарисів захоплюють читача.

—x—

Золоті роковини. — До 50-річчя Великої української національної революції та відновлення української державности 1917—1967. Календар Альманах Українського Народного Союзу. Видавництво „Свобода". Багато ілюстрований. Джерзі Сіті — Н. Й. 1967.

Це один з тих „Альманахів", якого хочеться назвати „Літописом". Цінний він своїм науково-історичними матеріялами, такими свіжими і з перспективи 50-ти років великих подій в Україні.

—x—

На прощу до Києва. — Тетяна Шевчук. Спомини з подорожі в Україну 1954 року. Накладом авторки. Рецензію на цю книжку читач знайде на сторінках журнала в цім числі.

Авторка Тетяна Шевчук (Бишоп) живе в Спокейн, ЗДА. Це її опис вражінь і баченого в Україні, коли вона з групою канадійських лікарів проїхала частину України. Книжка має 104 стор. друку. Видана на гарнім папері в білій обкладинці.

—x—

Микола Погідний. — Марійка Лебідка — Лісова Квітка. Малюнки Бориса Крюкова. Видавництво Юліяна Середяка.

„Жила собі колись маленька дівчинка, Марійка Лебідка" — пише своє оповідання автор. Письменник знов подарував українським дітям дуже гарне оповідання, а видавництво подбало про відповідні кольорові рисунки. Мова для дітей тут дуже добра та й саме оповідання захоплююче.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VIII КВІТЕНЬ, 1967 Ч. 4

В нашім ювілейнім році

Знаходимось напередодні нашого Ювілейного З'їзду, в якого програму увійде відмічування сорокріччя діяльности Союзу Українок Канади.

Припадає цей ювілей в дуже рухливий рік, бо маємо і Сторіччя Канади і Друга Конференція Канадських Словян, і Світова Вистава в Монтреалі і Світовий Конґрес Вільних Українців і Третій З'їзд Спілки Українських Журналістів та інше.

Ввиду всіх цих заплянованих дій, для нас все таки важливим буде наш Головний З'їзд. Відбудеться він у Торонто 14, 15, 16 і 17-го липня 1967 року. З приводу того надходячого З'їзду, а також цих знаменних роковин 40-річчя, насувається чимало думок і питань, на які шукаємо відповідей.

Перелистовуємо пожовклі сторінки перших комунікатів, обіжних листів, перечитуємо перші доповіді провідниць жіночого руху в Канаді. З того всього так чітко вилонюється ідейна програма організації, така широка у своїм змісті, така всеобіймаюча, ідейно глибока і всеукраїнсько-соборницька — Союз Українок Канади: Служити своєму народові, Канаді, організація Союзу, як рідне огнище, де завжди горітиме ясне полум'я вірности своєму народові, де кожна членка стане носієм українства, репрезентантом своєї нації, сторожем рідної мови та хоронителем культури української.

Скільки ж величного було в початковій програмі організації, у її ідеологічній структурі. Тут був збірний „університет" українознавства, в якім плекались почуття національної гідности, бажання знання, охоти до народної праці, та гордости за членську приналежність. Минає сорок років часу відтоді, коли ініціяторки виписували „скрижалі" так, як Мойсей, що сорок років водив народ по пустині, прямуючи до обітованої землі, й який дуже часто відхилявся від виписаних заповітів... Багато чого змінилось і в нашім житті, змінились чимало й ми самі, однак не сміла б мінятись у своїй основі „душа" нашої організації.

А як же в нас сьогодні? Як же у нас з тими виписаними на убогих пожовклих сторінках такі великі завдання, як наше соборництво, всеукраїнство, вірність рідній мові, культурі? Чи виконували ми належно нашу програму? Чи вдоволені ми досягненнями нашої організації? Чи не має в нас, або радше чи не було певних заломів? Чи не переочили ми великого, захопившись дрібним?

І так всі ці питання ми зможемо розглядати і розцінювати з перспективи сорока років. В нашім ювілейнім році, а зокрема в нашім святковім З'їзді ми будемо прямувати дальшими дорогами нашої служби Богові й Україні — прямувати назустріч нашому пятдесятріччю.

Христос Воскрес!

Христос воскрес!
Летять горою
Ключем загнувшись журавлі;
Летять з далекої землі,
З країв тепла в краї півночі
Ділитись нашою судьбою...
Природа вся, по довгім зною,
Мов голуб, приязно гуркоче;
Чутна ціла теплом, весною!

Христос воскрес!
Нова принада!
Краса вертає на ліси,
На ниви рівні, на луги...
Все віджива і грудь підносить.
Зазеленіла вже левада.
Встає весна, мов Божа Лада*)
Чарівний запах скрізь розносить:
У кожне серце йде відрада

Христос воскрес!
За день в гущаві
Той соловейко музикар,
Лісних музиків проводар,
Веселу пісню заспіває...
Небесний звід синьцем палає...
А там ратай спочив при справі
Тих чорних скиб, вони ж чорняві —
До сонця — соняшні, яскраві!

Христос воскрес!

Володимир І. Масляк.

*) Лада, богиня весни, краси, любови.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

У цей світлий день Воскресення Христового вітаємо членок Союзу враз з їх родинами, читачів журнала „Промінь". Шлемо наш Великодній привіт всьому українському народові в Україні й поза нею в широкому світі.

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Анна Токарик, голова. **Орися Сушко,** секретарка.

РОЛЯ КАНАДИ В СВІТІ: КАНАДА І ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Всі визнають, що авторитет Канади в ОН дуже високий та що це заслуга головно одної людини — Лестера Пірсона. Він здобув керівне місце для Канади на Конференції ОН у Сан Франціско 1945 р., де схвалено хартію тієї організації. Відтоді він брав визначну ролю в праці ОН.

До Сан Франціско він поїхав, як посол Канади у Вашінґтоні, на переговори, які закінчилися утворенням Об'єднаних Націй. Як державний підсекретар закордонних справ, він очолив делеґацію Канади на сесії Генеральної Асамблеї в початкові формуючі роки. Із-за престижу, здобутого в тому часі, Л. Пірсона обрано було одностайно головою Ген. Асамблеї 1952 року.

Канада завжди була готова дати свій вклад у заходи Об'єднаних Націй на лише в зберіганні миру, але й теж у галузі економічної допомоги. Канадійські вояки виконували обов'язки в мундурах Об'єднаних Націй на Середньому Сході, на Кіпрі, в Конґо і в Кашмірі. Канада була прийнятна по обох боках залізної завіси, як це видно з її участи в Міжнародній Комісії Перемиря в Індокитаї разом з Польщею та Індією. Експерти з Канади брали активну участь у справах таких установ ОН, як Світова Організація Здоров'я, Харчова й Хліборобська Організація та Міжнародня Організація Авіяції, центром якої є Монтреал.

Щоправда, легко й популярно є вважати Об'єднані Нації нереальною установою в час реалістичної боротьби за владу над світом. Однак Канада прийняла ОН за наріжний камінь своєї міжнародньої політики, бо вважає, що інакше залишиться лише шлях до анархії у світі. Це прекрасно віддзеркалює минулорічний Рік Міжнародньої Співпраці, який запропонувала організація Голос Канадійських Жінок, а прийняли Об'єднані Нації як свій засіб переконування світу, що людство співпрацює на численніших ділянках, ніж це здається. Факт, що цю пропозицію зараз прийняли всі члени ОН, показує на великий престиж Канади і пошану до її голосу, не зважаючи на її невелике населення і статус середньо великої держави.

Маркус Ван Стін („К.С.")

ДРУГА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО КАНАДСЬКИХ СЛОВЯН

Згідно з рішенням Першої Конференції про Канадських Словян, що відбулася у червні, 1965 р. в Бенфі, Алберта, Між-Університетський Комітет Канадських Словян повідомляє, що Друга Краєва Конференція про Канадських Словян відбудеться у днях 9, 10 і 11 червня ц. р. в Оттаві, Онт.

У зв'язку зі святкуванням Столітнього Ювілею Канади, головною темою цієї конференції буде питання контрибуції поодиноких словянських груп в Канаді у розвиток цієї країни. У програму конференції увійде ряд докладів а теж культурна і товариська частина.

На бенкеті, влаштованому для учасників конференції, говоритиме Достойний Поль Мартін, Міністер Закордонних Справ Канади.

Екзекутива Між-Університетського Комітету Канадських Словян оцим запрошує усіх зацікавлених до участи у конференції. 250 місць зарезервовано для учасників у приміщеннях Оттавського Університету.

За точнішими інформаціями прошу звертатись на адресу:

Professor C. Bida,
Conference Chairman,
Second National Conference on Canadian Slavs,
Department of Slavic Studies,
University of Ottawa,
Ottawa 2, Ontario.

На цю адресу прошу теж висилати свої зголошення до участи в конференції.

Проф. Н. Полонська-Василенко

Князь Аскольд і перше хрищення Русі

(Продовження з ч. 3)

Похід Аскольда, на чолі величезного на ті часи війська, свідчить, якою могутньою була його держава. Не можна забути, що за тих часів великі походи робили з невеликими арміями: нормани викликали терор по всій Європі з дружинами по кілька соток людей. Аскольд мав на 200 човнах біля 6000-8000 чоловік

Проте держава Аскольда була не тільки грізна своїми військами. За часів Аскольда Київська Україна-Русь виступає як могутня сила на дипломатичному полі. В кінці IX т. був складений договір Русі з Баварією, в місті Рафельштеттені на Дунаю. Точна дата договору не відома, але року 906 за короля Людовика Дитини, коли підтверджено було Рафельштеттенський договір, було зазначено, що вперше складено його за правління короля Людвика Німецького (843-876). Договір встановлював розмір мита з товарів ,що їх привозили „руси" до Баварії. Але ще важливішим є договір, що його склав Аскольд з Візантією біля 874 року. Про цей договір писав імператор Константин Порфірогенет в біографії діда свого Василя Македонця; це ствердили й інші автори[10]).

Всі наведені факти: поширення меж держави, підкорення сусідніх племен, похід на Царгород, договори з Баварією та Візантією свідчать, що дійсно за Аскольда Київська держава України-Русі здобула поважне місце серед держав Европи.

Дуже важливі слова патріярха Фотія; описуючи напад Русі на Царгород, він підкреслював, що то не був звичайний напад грабіжників, а була відплата за підступність греків — порушення ними неписаного, але обов'язуючого міжнароднього права: на Русі відпустили з полону „численних та визначних... через милосердя, а ми немилосердно обернули полонених на наших рабів". Ці слова дуже важливі; їх виголосив православний патріярх про ворогів-поганів у той час, коли вони загрожували столиці[11]). Таким чином, навіть у самому нападі Аскольда на Царгород можна бачити вияв не варварства русичів-українців, а образу за порушення певних правових норм, яких дотримувалися вони самі, і помсту за це.

III. ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСІ ЗА АСКОЛЬДА

Сила, могутність Аскольда, велич його держави обумовили найбільшу подію, яка характеризує історію України IX століття: офіційне хрищення України-Русі.

З попереднього оповідання не залишається сумніву ні в тому, що Аскольд дійсно історична постать, ні в тому, що все, що приписується йому, дійсно було. Так само не може викликати сумніву й факт хрищення Аскольда, його дружини та столиці. Надто багато джерел розповідають про цю подію і ці джерела не протирічать одне одному[12]).

Наш літопис оповідає про хрищення за Аскольда поверхово, проте візантійські джерела приділяють цій події багато уваги. Про охрищення писали ченці: Ґеоргій, Симеон Магістер, Микита Давид, Теофан та інші. Головне джерело — це офіційне „Окружне послання" патріярха Фотія, в якому він писав так про „росів" — українців:

„Тепер вони самі змінили нечестиве поганське марнотравство на чисту й непорочну християнську віру та поводяться з нами чесно й подружньому, тоді коли ще донедавна непокоїли нас своїми розбоями і чинили нам велике лихо. Їх віра так сильно скріпилася, що вони дуже радо прийняли запропонованого їм Пастиря і Єпископа, а також християнські обряди і звичаї"[13]).

Цим офіційним листом патріярх Фотій маніфестував перед усім світом, всіми Східними Церквами, факт прийняття Руссю-Україною Христової віри. На жаль, „Окружне послання" не датоване. В ньому кидається в очі, що патріярх Фотій не пише, що він сам вислав єпископа. Очевидно його вислав патріярх Ігнатій. (Прим. редакції: Ігнатій і Фотій двічі зміняли один одного на патріяршому столі; Ігнатій був патріярхом у роках 846-857 і 867-878, Фотій в роках 857-867 і 878-886).

Докладніше описує хрищення Русі імператор Константин Порфіроґенет, унук імператора Василя Македонця. В біографії діда Константин писав, що на „русів" вплинули, крім чуда Влахернської ікони, щедрі дари, якими вдалося схилити їх до складення договору та хрищення. Це сталося вже за імператора Василя Македонця (867-886), а не Михаїла III (842-867). Патріярх Ігнатій, який змінив Фотія, вислав до Русі архиєпископа. Константин оповідав, як цей архиєпископ у проповіді русам згадав про чуда.

Тоді руси почали вимагати, щоб він їм показав чудо. Після вагань, єпископ погодився, поклав до вогню Євангелію, яка залишилася не пошкодженою. Тоді князь, його дружина та багато людей христилися. Анналіст, коментатор Константина Порфірогенета, Ансельм Бандурій повторив версію про чудо з Євангелією і додав свідоцтва Кольбертинських анналів; там оповідається, як князь надіслав послів до Риму, щоб вони ознайомилися з християнською вірою, а потім до Царгороду. Їх прийняв імператор Василь Македонець. Посли відвідали храм св. Софії під час служби Божої й повернулися до князя захоплені: „Величаві й чудові речі ми бачили в Римі, але те, що бачили в Константинополі, переходить всяке людське поняття!" Тоді руський король (Чех) вирядив удруге послів до Царгороду просити в імператора єпископа. Василь Македонець негайно вислав двох святих мужів, Кирила та Афанасія, й єпископа. Анналіст повторює оповідання про чудо з Євангелією. Так Ансельм Бандурій стверджує свідоцтво Константина, що хрищення Русі сталося з Василя Македонця[14]).

Підтверджують цю версію й інші автори. Чезаре Бароній ,кардинал, папський бібліотекар, який за обов'язком служби діставав всі відомості з далеких країн ,оповідав про це на підставі грецьких джерел — хронографів Івана Куропалата, Зонара, Никифора. Автор монументальної праці з історії Церкви, Симеон Асеманій, також приймає як факт оповідання Константина Порфірогенета про хрищення Русі за Василя Македонця[15]).

Цікаво, що в „Повісті временних літ" оповідається про напад Аскольда (і Діра) на Царгород, але жодним словом не згадується про хрищення Русі-України за Аскольда. Причина цієї мовчанки та, що первісний текст літопису „Повісті" пройшов кілька редакцій і остання, яка дійшла до нас, була зроблена в 1116 році; редактор намагався провести ідею єдности та величі князівського роду, що його виводив він від Рюрика, князя Новгородського, і кульмінаційним моментом історії України-Русі було хрищення Володимира Великого; хрищення Русі за Аскольда, який не був членом династії Рюрика, на думку літописця принижувало значення хрищення за Володимира.

На щастя дослідників збереглися деякі інші літописи, які не пройшли суворої цензури й не зазнали редакційних змін. Таким є Ніконовський літопис. У ньому сказано так: після походу Аскольд „сотвори же і мирное устроєніе со преждереченними Руси, і преложи сих на християнство і общавшеся хреститися, і просиша Архиєрея, і посла к ним царь. І внегда хотяху креститися, і паки униша, і реша ко архиєрею: аще не видим знаменіє чюдно от тебе, не хощемо бити християне"... Далі переказується чудо з Євангелією. Очевидно, збереглося аналогічне оповідання в Йоакимовському літопису, але ті аркуші, де мали бути описане хрищення за Аскольда, вирвано.

Деякі джерела називають місіонера, якого Василь Македонець вирядив на Україну. Константин Порфірогенет та Кольбертинський літопис називають його: Кирило, брат Методія. Це питання надзвичайно важливе. Воно поновому освітлює історію місії св. Кирила до Хозарії, складання абетки тощо[16]).

Цікаве, що „Повість врем. літ", замовчуючи факт хрищення Аскольда, в дальшому оповіданні малює його та Діра християнами. „Повість" так описує смерть Аскольда. Приїхали човнами Олег з дружиною й почули, що в Києві князем Аскольд. Олег підступно викликав до човна Аскольда (і Діра), показав їм хлопчика Ігоря ,ніби сина Рюрика, і заявив, що вони не мають права бути князями, тому що не князівського роду, й приказав забити їх. Після того „несоша (Аскольда) на гору і погребоша і на горі, єжи ся нині зоветь Угорське, кде нині Олмин двор; на сей могилі поставил Олма церковь св. Николая. Діра було поховано в іншому місці, „за Ориною".

[10]) **Н. Полонська-Василенко.** Початок держави Руси-України, „Визвольний Шлях", Лондон, 1962, кн. IV-V, стор. 412.
[11]) **О. І. Нагаєвський,** там же, стор. 18.
[12]) **О. Лотоцький,** Автокефалія, т. II, Варшава, 1928, стор. 235. **о. І. Нагаєвський,** там же, стор. 10-11.
[13]) **О. Нагаєвський,** там же, стор. 20.
[14]) **О. І. Нагаєвський,** там же, стор. 12, 14.
[15]) **О. І. Нагаєвський,** там же, стор. 15-16.
[16]) **Н. Полонська-Василенко,** Початок держави..., „Визв. Шл.", VI, стор. 587.

(Докінчення буде)

РУТА

Вели Христа на гору Голгофу.

Упадав Він під тягарем хреста; сліди Його криваві не порушили камяних сердець людей, сміялася розбурхана, люта товпа, не зважаючи на рани і кров Христа.

Зате каміння на дорозі плакало, а де лиш упала крапля крови Христової, там сейчас виростала рута, яка також вкривала свої листочки сльозами.

Від того часу, на памятку, листочки рути подібні до спадаючої сльози. **З уст народу**

Репрезентація національних культур молоді Манітоби

Ст. Джонс Рейвенскорт школа у Вінніпеґу улаштувала в днях 4-8 січня 1967 р. проєкт з нагоди Сторіччя Канади під гаслом: Манітоба зустрічається (Meet Manitoba).

Цілю цього проєкту було, щоб молодь познайомилася з культурним багатством інших народностей, які замешкують у провінції, як народний стрій, музика, мистецтво, віровизнання й як всі національні ґрупи можуть разом в один час зробити Манітобу сильною та могутньою провінцією канадійської конфедерації.

Ці згадані дні залишаться в моїй памяті прекрасними на ціле життя. Тридцять три інші національности брали тут участь. Я мала велику приємність бути вибраною представляти українців Манітоби. Разом зо мною їхали Олеся Ситник з Давфину, Денис Максимець з Етелберту і Роман Козак з Роблину.

Першого дня, в четвер рано, ми всі репрезентанти поїхали літаком і оглянули летовище у Вінніпеґу. По обіді ми поїхали до Манітобського парляменту, де прослухали промову п. Фокс-Дісента, який говорив про історію Манітоби. Відтак всі учасники екскурсії були запрошені на перекуску до дому лефтенанта ґовернора Манітоби. Тут всі репрезентати були одягнені у своїх національних костюмах.

Коли ми повернулись назад до будинку Ст. Джонс Рейвенскорт школи, для нас була приготовлена вечеря, яка складалася зі страв ріжних національностей. По вечері ріжні ґрупи розкладали речі на виставу.

Мені було дуже приємно бачити так багато гарних речей на нашій виставі, що їх ми за такий короткий час зібрали. При цій нагоді я висловлюю щиру подяку манітобській філії мистецтва і музею при провінц. екзекутиві Союзу Українок Канади, яку очолює пані Ангелина Павлик, за випозичення речей і поради.

Вистава складалася з українських вишивок, як декоративні подушки, обруси, суконки, блюзки, доріжки, писанки, ріжні книжки; було тут українське печиво, як великодня баба, колачі, паска, ляльки в українських строях та інше. Коли я порівняла нашу виставу до інших, то наша була найкраща і найбільша.

Увечорі був концерт, якого організуванням зайнялась радіостанція СБС. У цім концерті виступали і наші репрезентанти: Олеся Ситник і Денис Максимець відтанцювали народній танок, а я співала колядку „На небі зірка" й одну народню пісню „Взяв би я бандуру". Цих два наших виступили були одинокі в цілім концерті, які на бажання публіки ми мусіли повторити.

Зеновія Горбай з Роблину, репрезентантка на „Манітоба зустрічається" у Вінніпезі в січні 1967 р.

В пятницю рано ми всі поїхали оглядати будинки Манітобського університету. Ціле пообіді в п'ятницю ми були на пробі співу, на якій ми навчилися пісню „Це наша земля".

Репрезентанти кожної національности мали виголосити промову про культуру свого народу. Тому, що на всі промови не стало часу, наші промови будуть видані окремою книжкою. Моя промова буде поміщена в наступнім ч. в англійськім відділі в „Промені".

Вечером ми поїхали до Вінніпезької Арени на спортові змагання гокей, де змагались між собою Канада і СССР. Тут ми всі мали нагоду привітатись з премієром Канади, дост. Л. Пірсоном.

Коло години 11-тої вечером Олеся Ситник і я поїхали до Катедри Пресв. Тройці на Різдвяну відправу. Прекрасно співав церковний хор. Проповіді виголосили Бл. Митр. Іларіон і Всеч. о. В. Слюзар — було це святочне рідне почуття, зворушливе, яке назавжди залишиться в моїй пам'яті:

В суботу я цілий день брала участь в дискусії. Вечером всі репрезентанти приготовили концертову програму для запрошених гостей. Концерт відбувся успішно. На цім і закінчувалась наша програма „Манітоба зустрічається".

Повернулась я додому з великим вдоволенням та з почуттям, що я багато навчилась цінити своє і шанувати чуже.

Зеновія Горбай.

НАША ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА

Справа виховання молодого покоління — дуже важлива для кожного народу. Тому у всіх народів, без огляду на те, чи вони більші, чи менші, появляються нові й нові книжки з виховної ділянки. Одні призначені для батьків, інші для вчителів, чи інших фахівців виховного діла, ще інші звітують про нові осяги в своєму, чи сусідніх краях, розглядаючи їх методи, їх ужиття в даному краю.

Кілька днів тому зайшов я до тутешньої міської бібліотеки, щоб познайомитися з новішими виданнями з педагогіки. Увійшовши до величезної залі, що мала напис „Едукація та релігія", я впрост розгубився. Половина цієї залі завалена книгами від підлоги по саму стелю. Серед тих кільканадцяти тисяч книг важко було зорієнтуватися, що брати до рук та де шукати найновіших.

Виховання нашої української молоді в нашому розсіянні, це незвичайно важка проблема. Від її розв'язання, чи нерозв'язання залежить наше „бути чи не бути". Або зуміємо знайти якісь конкретні засоби виховання і вдержимося на поверхні життя, або не зуміємо — і пропадемо без сліду. Та, на жаль, у нас існують люди тільки до „великої політики", а бракує людей до праці, до боротьби за нашу молодь та за нашу майбутність!

По цей бік океану небагато появилось книжок про виховання перед 1950 р. Після того року вийшла праця о. д-ра І. Нагаєвського п. н. „Батьки і діти" у 1952 р., в якій Шан. Автор висуває деякі виховні проблеми. Недавно появилася у Вінніпеґу невеличка книжка А. Горохович під такою самою назвою, в якій говориться про конечність зберігати рідну мову, притримуватись своїх звичаїв, держатись своєї нації та посилати дітей до „Рідних шкіл".

У 1952 р. вийшла в Лондоні заходом СУМ праця проф. Григорія Ващенка під назвою „Виховання волі характеру". В Лондоні ж вийшла і книжечка проф. д-ра А. Лукіяненка „Психологія дитячого віку". Національному вихованню присвячена більша праця проф. А. Гончаренка; його перу належить книжка під н. „Порадник батькам, як виховувати дітей". Вихованню молоді присвячена і брошура інж. Білинського. Також і молоде покоління — Я. Грабовенська-Телепко та І. Винницький — помістили кілька своїх праць у скриптах з курсу дошкілля (видання Шкільної Ради УККА та Ради Дошкілля). Зокрема треба згадати скрипти „Нарису педагогіки" проф. д-ра Е. Жарського (Педагогічний Інститут — Шкільна Рада, Університет Українознавства).

Не враховуючи деяких статтей на виховні теми в наших журналах чи в „Рідній Школі" або в окремих числах наших газет та деяких календарях, — це, здається, майже все.

Ані згадані книжки, ані статті в пресі не висувають усіх справ виховання, і тому наші батьки, чи наші студенти, котрі хотіли б присвятитися виховній праці для нашої спільноти, не мають надміру потрібної літератури рідною мовою, що говорила б про наші виховні проблеми.

Одначе, досвід показує, що наші люди хочуть познайомитися та радо читають педагогічні праці, які допомогли б їм у їх важкому ділі. Коли Учительська Громада в Філядельфії подбала про зроблення відбитки моєї статті на виховні теми, окремою книжечкою п.н. „Наші діти і їх виховання" і частина цих книжечок розійшлася між людей, я одержав кілька листів від батьків, від вчителів та від священиків з висловами признання і подяки, хоча я заторкнув у ній тільки найголовніші аспекти виховання і вона далеко не вичерпує теми.

З того можна думати, що виховна література в нас дуже потрібна і її зустріли б наші люди з прихильністю та зацікавленням для власної допомоги та користи для нашої спільноти.

Кожного місяця виходить у нас декілька книжок з різних ділянок мистецької, чи наукової літератури. Чим пояснити, що нема в нас нічого на виховні теми? Чи немає в нас людей до цього, чи може бракує видавців? А може одні і другі вважають, що в нас виховні справи поставлені на належному місці і про них нема чого журитися?

Якщо так, то варто б приглянутись ближче до цієї важливої ділянки, бо вона далеко не рожева. Мусимо робити все, щоб удержатись при житті, бо може бути „каяття, та вороття вже не буде". **В. Мацьків** (Свобода").

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

По дводенній засіданні підготовного комітету для скликання Світового Конґресу з членами екзекутиви ПАУК, яке відбулось 17 і 18-го березня 1966, у Вінніпезі, обговорено всі важливіші справи у зв'язку з Конґресом.

Світовий Конґрес Вільних Українців відбудеться в Ню Йорку в м. листопаді 1967 року. Конґрес триватиме цілий тиждень від 12-19 листопада. Постійна підготовча праця над організуванням і програмою йде у двох головних осередках — Ню Йорку УККА і Вінніпезі КУК-а.

Великодній ранок

Пів до четвертої ранку. Ніч і ранок... Тихо... Легесенький передранковий вітрець перебирає листя наче кобзар струни — лише доторкається пучками пальців, бо не знає з якої почати.

Небо зоряне, зоряне... Свічки, як світлячки в купальну ніч, горять в кошиках з паскими й іншою всячиною, що люди поприносили до посвячення.

Пані Кіра Ц. (внучка відомого українського композитора Стеценка) показує кусничок ковбаси і каже: — „Це з України, мама дістала від одної жінки на фабриці... Їй прислали з України..."

Між хористами прошелестіло: — У пані Кіри ковбаса з України...

І чимсь далеким та милим повіяло на мене. Пригадався Великдень у бабусі на селі... Великі ночовки стоять на столі, а в них висока „баба" з квіткою посередині, ягнятко запечене, крашанки, сало і ковбаса. А яка ковбаса!.. Запашна... З тонкою бронзовою шкіркою... Наче зараз відчуваю її смак. Бабуня завжди складала ковбасу в череп'яні горщики і заливала смальцем. Можливо це і надавало їй смак. Потім ріжне м'ясо, бринза, всього так багато, що ночовки були завжди замалі і бабуня покриваючи все це вишиваним рушником, зтиха нарікала:

— „Казала йому роби більші, так ніколи не послухає..." Я з своєю сестричкою обов'язково були присутні при укладанні для посвячення, стараючись чимсь допомогти, але більше перешкоджали...

Як давно це було. Було це тоді, коли погано за царя жилося, а тепер коли стало „жити весело", мої рідні пишуть: пришли муки на паску, бо інакше не матимемо Великодня...

Спів „Христос Воскрес", вернув мене до дійсності. Отець Андрій К. почав святити паски, обходячи коло з людей і мигаючих світлячків — свічок... Одна за одною згасала свічка і люди з свяченим поспішали додому розговлятися. Вже загасла остання свічка, лише зірки в небі якось особливо яскраво відсвічували. Час і нам хористам додому.

Бажаючи один одному веселих свят, поспішаємо до своїх авт. Я оглядаюсь за мамою й дітьми, їх вже нема... „Видно поїхали до дому" — кажу я свому чоловікові. Ми запрягли свої стодвадцять коней „Бюік спешал" і поїхали до хати.

Мама і доня вже накривали стіл, приготовляючи свячене. Настрій в усіх добрий, очі блищать наче б то і не втомилися.

Сніданок в четвертій годині. Трохи завчасно, але як він смакував! За сніданком — розговінням вирішили зустрічати схід сонця, бо в цей день він особливий, але вже після сніданку настрій змінився: доня з чоловіком, Ігор і мама змінили своє рішення і пішли відпочивати. Я з чоловіком все ж поїхали за місто в степ на зустріч сонцю.

Ранок чудовий. Я ввесь час поглядала на чоловіка, щоб він була не задрімав за керівницею. Сонечко почало виходити. Спочатку освітило хмари в ясножовто-рожевий кольор, потім вийшло із-за хмар великою розпеченою кулею і розлило світло й тепло. В повітрі почулися ріжні пташинні голоси. На автостраді нікого. Фазани з розкольорованим пір'ям перебігали нам дорогу. Чоловік стишив хід авта. Сонечко піднімалося все вище. В авті стало тепло. Я скинула жакет, відкрила вікно підставляючи лице свіжому вітерцеві.

З фарм почали виходити корови на пасовисько, пробуджуючи ранішнє повітря своїм муканням. Під'їжджаючи ближче до річки „Святого Хреста" — (Сейнт Кройс Рівер) — кордон між штатами Міннесоти і Вісканзін, ми зупинили авто й вийшли розм'яти трохи тіло й ноги. Ранковий вітер був свіжий. Повітря чисте, відмінне від міського. Пахло свіжою зеленню. На протилежному березі річки ми побачили човен — видно ранній рибалка.

Була шоста година ранку. Сонечко пригрівало, хотілося спати. В сьомій годині ми вже лежали в ліжках з задоволенням простягаючи втомлене тіло, а особливо ноги, що відстояли п'ять годин в церкві на хорах.

Міннеаполіс, Мінн. **Наталія Кібець.**
3 травня 1964 р.

Меланія Нижанківська

ШУКАЮ ВЕСНИ

В мене все такі особливі ідеї справляти людям радість (а може тільки самій собі). Іти в ліс й шукати за першими квітами, куп'янками, які ще перед нашим зором боязко ховаються, видається декому прозаїчному зовсім буденним явищем. Але для мене це особливе свято першої зустрічі з передвесняними сподіваннями. Тому я вся в радощах із-за такої надзвичайно важливої в мойому життю події. Я невимовно радію, що можу за ними, ще скритими перед людським оком, все таки шукати та їх там і тут викривати.

Дехто дрібку субтельний й любитель природи зрозуміє мене. Навіть тішиться коли стаю носієм перших ознак весни, бо приношу пучок ще нерозвинених пуп'янків, в дарунок. Та в хатному теплі вони скоро розвиваються й розцвітаються.

Яка моя дорога до тих перших вістунів весни? По лівий бік пошта. Скільки я звідтам часописів висилаю й чимало їх також дістаю. Потім оглядаю з цікавістю новозбудований „бенгалов". Там мешкає тесть нашого лікаря. Любитель квітів, він вже дуже успішно прикрасив довкілля свого дому. Потім ліворуч пекарня, яка окрім того всяку всячину, як посуду, штучні квіти продає. Там купила я маки і вислала колишній мешканці дому аж до Берліну, в день її уродин. Напроти продаж м'ясних продуктів, крім того й жіноча фризієрня. Потім ліворуч школа а напротів навеличка площа з декілька деревами, де шкільні свята відбуваються. А ще троха дальше зліва новий, зовсім ошклений будинок, це дитячий садочок. Двоє, троє дітей мені поза низьку огорожу ручку подає. Ще десь там по дорозі будка пограничників.

Ми ж тут на французькій границі, далі — величезна вага призначена для тягарових авт, і ось мій переулочок. Наді мною висять жовтісінькі китиці ліщини. Якось можна пройти, хотяй вузько тут. Ліво-і-правобіч левади. Пізніше наросте тут чимало кропиви, а ожинові кущі так розгалузяться, що й проходу не дадуть.

Тут напротів моеї стежки, гарний будинок у швайцарському стилю. Його властителька учителька і часами я в неї буваю. Сьогодні карнавал і вона вільна від навчання. Буду вертатись то й дам їй перші вістуни весни, жовті нарцизи. Ще одна улиця край самого лісу. Ліворуч фарма, в ній великий пес на ланцюгу. Він пізнає мене й крутиться з утіхи кругом себе та гавкає мені на привітання. Ще один пес, але вже менш ввічливий бурчить злісно.

Я в лісі і злість охоплює мене. При вході в ліс один величезний смітник. Відвертаюся від немилого виду. Потічок тече між левадою і лісом. Тепер я шукаю. Зір мій насторожений. Обшукую, обмацую листки нарциз, чи пуп'янок у них захований. Часто буваю розчарована. Тільки зелень. Та з часом знаходжу будучі квіти. Багато вириваю із цибулиною й саджу їх у вазонок, який заздалегідь зі собою принесла. Землю порпаю руками. Але яка емоція, яке щастя для мене, мої перші жовті нарцизи.

Мию руки в потічку. Натомилась я чимало, все схиляючись, все в розшуках. Але я вповні вдоволена. Знайшла навіть кілька під сніжників, чар ще зімою прислоненої весни я нишком відчула.

Вертаюся переповнена радістю, усмішкою на устах із піснею в душі, переповнена весняним оптимізмом. Пучок весняного сподівання дістається учительці від мене. Вона розуміє й тішиться, так як і я радію. І задоволена, що захопила кусок життєвої ясности, й що комусь іншому також утіху подарувала, я вертаюся ущасливлена додому.

О. Олесь

Подайте вістоньку...

Подайте вістоньку через усі перепони,
Чи в Великодну ніч у нас дзвонили дзвони,
Чи усміхались і очі і уста,
Чи вірили в воскреслого Христа,
Подайте вістоньку через усі перепони.

Подайте вістоньку — чи ще не всі в могилі
Мої брати і сестри милі,
Чи ще розірваний наш стяг
Живе в поранених серцях...
Подайте вістоньку...

МОЛОДЬ ПОТРЕБУЄ ПРОВІДНИКІВ

Доповідь пані Ольги Завісляк на провінціяльнім з'їзді Союзу Українок в Манітобі в листопаді 1966 р.

На конференції Союзу Українок Канади, яка відбулася 11 і 12 червня 1966 р. в Торонті була ухвалена рекомендація, щоб при наших інститутах і Колеґії Св. Андрея, провінціяльні екзекутиви організували інструкторські курси для праці з молодшими відділами СУМК.

Беручи це до уваги, та й те, що вже від довшого часу говоримо про брак провідників в наших організаціях, було б на місці говорити про одно і друге. Ще не так давно ми сходились більш громадно, мали свої наради, сходини з великою участю членства, відбували величаві окружні і провінціяльні з'їзди та головні з'їзди. Ми раділи, що майже в кожній, заселеній українцями околиці, мали свої відділи, а при них були й численні своїм членством відділи СУМК.

Тепер завважуємо, що з кожним роком наші відділи, особливо по околицях, послаблюють свою діяльність. В тім випадку ми не можемо класти вину на брак членства, а радше добачуємо причину у бракові провідництва. Маємо відділи, які були дуже активні, але та активність почала з роками сповільнюватись, зменшуватись і число членства, молодші сили перейшли навіть до чужих організацій, або виїхали до більших міст. Товариства залишились, але кволі без ентузіязму. Їм бракує доброго вишколеного проводу. Досліди показують, що активність була тоді, коли в місцевості були добрі провідні одиниці. Коли ж члени, які мали хист до провідництва виїхали з місцевості, а інших не було, щоб на себе брали ролю провідництва. Від того потерпів відділ, а разом з тим ціла наша організація Союзу Українок.

При наших церквах є товариства сестриць, які хотіли б вступити до організації та стати відділами Союзу Українок Канади, але мають страх, що треба мати провід, який керував би працею згідно з програмою нашої організації, а таких осіб у них бракує.

Тяжко нам дістати інструкторок, або провідників, які би провадили працю з молодшими відділами СУМК. Певна річ, що знайшлось би доволі охочих людей, коли б мали відповідну підготовку до провідництва та знали способи праці.

Друга проблема з дорадчою силою для наших старших сумківців. Навіть ті одиниці, які мають всі дані на те, щоб дати провід, не хочуть таких обовязків на себе брати, бо не знають, чого від них вимагається. Для цього потрібно відповідних інструкцій.

Маємо чимало ріжних проблем і труднощів, але найголовнішими з них є ті, що наше молодше покоління стає байдужим до громадських справ, до української мови, до нашої культури і церкви. Але чи можна у всім винувати нашу молодь? Чи бачимо батьків цієї молоді, щоб брали участь у громадськім житті? Ця байдужість відбивається на всіх нас, на нашій організації, на нашій церкві і на молоді. Нам треба заповняти опорожнілі між нами місця, а це можемо зробити почерез доплив свіжих сил нашої молоді.

Правда і те, що не кожна людина може бути провідником. Вчені соціологи кажуть, що серед всіх людей, які живуть на світі лише 10% є таких, що мають провідницьку жилку. Знавці цієї справи кажуть, що найкращими провідниками бувають ті люди, які вміють слухати і совісно виконувати дані їм доручення. Тож перша засада — хто не вміє слухати, то не вміє вести вперед. Самий нахил до провідництва не вистарчає, бо коли неосвічена людина візьметься до провідництва, вона може наробити багато шкоди. Крім нахилу потрібно пізнати засоби і вміти їх приспособити до даних обставин.

Тому багато організацій приглядаються до своїх членів, намічують собі майбутніх провідників та виховують їх систематично на фахових провідників.

В наших обставинах ми не можемо розпоряджати і розчислювати на фахових провідників. Їх можемо і повинні виховувати, а покищо керуємось доброю волею людей, які з посвятою віддають свій труд для нашої молоді.

Отже ставимо перед собою завдання виховувати фахових провідників.

Питання, які були поставлені для дискусії сесії: чи курс загального провідництва і курс інструкторок для молодших відділів СУМК мав би бути той самий, чи це мали б бути два окремі курси?

Чи було б більше корисним такий курс провести в інститутах і Колеґії, чи вислати інструкторку до відділів і там на місці провести курс?

Котра пора року найбільше надається на таке, коли б курси відбувались на місцях по

Євген Гуцало

Хай святиться ім'я твоє, любов

(Уривок із збірки „Хустина шовку зеленого)

(Докінчення з ч. 3)

Автобус — тупоносий, крила — жовте із голубим, запилений, по-людському стомлений, якийсь дуже лагідний, дуже добрий, майже розумний автобус. Він подивився круглими фарами на Мірошина, Мірошин розгублено подивився на нього і не втримався, — підійшов, щоб погладити долонею його закурене крило, щоб відчути під пальцями його теплу втому.

Мірошин стояв біля передніх дверей. На нього поплив оббитий залізом чемодан, до якого були прив'язані якісь пакунки, якісь сітки, і вже за чемоданом з'явився коротконогий, опецькуватий закрійник із їхнього ательє пошиття одягу. Закрійник усміхнувся Мірошину так, ніби той прийшов зустрічати саме його. І в цей час за спиною почулося:

— Тату!

Мірошин озирнувся. Біля задніх відчинених дверей стояла висока, тоненька, із змалілим од напруження лицем, дівчина. Вона дуже рівно тримала голову, дуже пильно дивилась. Мабуть, то покликано не його. А якщо і його, то Василинка має стояти десь-інде, — і він уже повів очима, шукаючи свою Василинку, проте ніде її не побачив. Невже?.. І він, внутрішньо холонув, ще не наважуючись зрадіти, але вже з непевним відчуттям тієї майбутньої радості в грудях, знову подивився на дівчину із змалілим од напруження лицем, намагаючись під її незнайомими рисами побачити рідне, своє, дороге.

Дівчина була молода, а тому не могла так довго залишатися серйозною, вона усміхнулася, вид її пом'якшав, брови затремтіли, вуста попливли і Мірошин зрозумів, що дивиться зараз на самого себе, тільки зовсім молодого, не теперішнього, а тому й не впізнає.

— Василинко! — мовив він і пішов їй назустріч, розставляючи руки, і коли зовсім близько побачив її сірі, вже скреслі од очікування очі, і смаглий рум'янець, і неслухняне пасемце, і подитячому чисте чоло, то ще раз повторив: — Василинко!

Вона, здавалось, засоромилася, що він її обнімає, що цілує. Мірошин відчував, як вона невміло пригорнулася до нього, десь біля підборіддя вловлював її дихання, а зачіска її нічим не пахла, тільки, здається, ранком, і вологою свіжістю, і ще чимось дитячим... Він, обійнявши дочку, міг так простояти довго, але Василинка спершу рухом одного плеча, потім другого, відсторонилась од нього й зиркнула на батька так, ніби перед цим не бачила, а тепер намагається роздивитися його посправжньому. Брови її знову затремтіли — у тому тремтінні було невисловлене запитання, і крихта якогось благання, і крихта дивного непорозуміння.

— Василинко!.. — повторював Мірошин, не в силі видобути інші слова, котрі могли б повно виразити ті почуття, які, зволожували його зір, підступали давким клубком до горла, а в грудях, там, де мало бути серце, тремтіли ниючим болем. — Василинко...

Рухи її були скуті, видовжене обличчя з м'яким овалом подборіддя ще не розцвіло всіма тими барвами настрою, якими мало заполум'яніти через кілька хвилин, — Василинка немов побоювалась, немов остерігалась сказати щось не так, вона ще не розкрилася повністю, — і Мірошин, відчуваючи це, хотів ще раз обняти її, розцілувати, сказати щось добре й ніжне, після чого усе б стало на свої місця, стало зрозумілим й простим.

— Василинко, — повторив ізнов батько, з насолодою прислухаючись, як звучить це ім'я, лоскочучи його вуста. — Ну, як тобі їхалося?

— Добре, — відповіла вона.

— А мати ж як?.. — глянув їй прямісінько, намагаючись в їхній глибині вловити невисловлені її думки.

— Добре, — знову відповіла вона, відчуваючи незручність, що на язиці крутиться тільки це слово, а матері ж останнім часом було не тільки добре, вона скаржиться, що очі болять усе більше, що по ночах погано спить...

Мірошин хотів запитати й про Петра Ка-

відділах? Коли ж літом, під час курсів українознавства в інституціях, чи на оселях, чи домагатися там окремих предметів, або по закінченні загальних курсів?

Чи відділи зобов'язались би оплачувати такий курс для своїх відпоручниць.

Є більше подібних питань і деталів, над якими мусіла б попрацювати організація. Факт є той, що інші організації давно вже зорганізували курси провідництва, улаштовують семінарі і дбають про свій зріст. Це одинокий спосіб забезпечити свою організацію на сильне здорове, активне громадське життя.

литу, але в останню хвилю стримався. Поклав долоню на Василинчине плече, ніби хотів захистити її від усього лихого, що могло підстерігати її попереду, — водночас тим жестом випрошував і довіри до себе.

— А ти як живеш? — запитала Василина. І чи то йому здалося, чи й справді так було, але в голосі її вчулася йому холодна ввічливість.

— Працюю, — відповів батько.

— Ти редактор?

— Товариш редактор, — пожартував Мірошин.

Але вона не зрозуміла жарту й подивилась на нього уважним, допитливим зором, так, як могла б на нього подивитися будь-чия дитина.

— Як у вас багато церков, — сказала Василинка, озираючись довкола, і в її очах майнув легкий якийсь подив. — У них править?

— Ні, — сказав Мірошин.

— От шкода!

— Чому? — здивувався батько.

— Я ще ніколи не чула церковної служби.

Таким самим тоном можна було б сказати, що вона ніколи не бачила балету або не слухала оперу.

Мірошин узяв її легкий чемоданчик, і вони спочатку пройшли попід муром, далі завернули в провулок і опинилися на центральній вуличці — закусочна, галантерейна крамниця, перукарня, штаб народної дружини, книгарня. Василинка все те помічала з пожадливою цікавістю, каблучки її весело, задиристо цокотіли по тротуару, вона раз у раз поправляла пасемце, яке й не збиралось її слухати, вона хвилювалась — і від зустрічі з батьком, і тому, що навколо незнайоме місто і чужі люди, і тому, що вона ще зовсім молода. А Мірошин важко ступав поруч, дивився на дочку, бачив її м'який профіль, її стиснуті, тремтячі вуста, її полохкі вії, які то щасливо й завзято злітали до гори, а то сполохано опускалися, бачив ямку на щоці, схожу на усміхнене сонечко, яке так і світить променями рум'янцю.

Раптом Василинка спинилась на хвилинку й мовила:

— А я до тебе ненадовго. Завтра збиратимусь назад, бо треба ж до школи ходити. Це мати мене вмовила поїхати зараз, а я хотіла після Нового року, на канікули... Тоді в мене більше б часу було, я змогла б довше побути в тебе...

Вдячність до Стефанії, любов до неї, млосна кволість боляче здушили його — він і сказати нічого не міг. А Василинка вже знову дивилася по боках, знову рівномірно стукотіли її туфлі, знову поправляла своє пасемце, — їй подобалась оця перша зустріч з незнайомим містом, вона собі також подобалась.

— О-о, іще одна церква, — вражено сказала вона й навіть пальцем показала — чи то сама собі, чи батькові.

— То костьол, — заперечив Мірошин.

— Костьол? — здивувалась Василинка. В своєму житті вона ще не встигла побачити ні костьолів, ні монастирів.

У цей час із батьком хтось привітався. Спочатку Василинка й не думала обертатись до того, хто привітався з її батьком, але Мірошин сказав:

— Це моя дочка, Василинка.

І дивився на того чоловіка — замореного, неголеного, в зім'ятому плащі — так ніби той неодмінно мав не повірити, що вона й справді його донька... Незрозумілий жаль і протест ворухнулись у її душі, й вона одвернулась.

— А я оце з Овечого Вушка, — озвався нарешті наморений чоловік. — Вирушив звідти посеред ночі, впросився на якусь попутну машину ,а вона візьми та й обламайся. Довелося копирсатись у моторі разом із шофером.

Вони завели розмову про своє, а Василинка стояла й нудилась. Нарешті той чоловік здогадався піти, але перед цим простягнув їй, Василинці, руку, для прощання. Спершу вона стенула плечима, потім насмішкувато зиркнула на того чоловіка — він уже здавався їй трохи молодшим, ніж раніше, — але руку свою подала, бо поруч стояв батько й ласкаво (і навіщо так ласкаво?!) позирав на неї.

Деякий час почувала себе трохи ніяково і, мабуть, тільки тому сказала:

— А ми купили корову, Байбачку, і вона привела аж двоє телят. Обидва бички!

В її погляді аж донині збереглося оте давнє здивування, що їхня Байбачка спромоглася аж на двох бичків — обидва однакові, червонясті, з білими латками на лобах, з тугими корінчиками на місці майбутніх рогів, — і те здивування зворушило Мірошина.

— Ти пам'ятаєш Дурника? — запитав він.

Вона нагалом уявила клаповухого собаку, який до всіх лищився, лизав дітям носи і руки, м'ячем скочувався з другого поверху, на якому вони тоді жили, рябим — чорні й білі плями — м'ячем котився по вулиці. Він постав перед нею такий смішний, кумедний, що Василинці навіть здалося, що Дурник ось-ось вис-

кочить із завулка чи з підворітні, — й вона озирнулася по боках.

— Він десь пропав, — мовив батько. — Якраз перед моїм від'їздом до цього містечка. Розпитував скрізь про нього, але хіба хто знає? Він до вас не дістався часом?

— Ні. А що це за жінка? — запитала Василинка, показуючи на білоголову, худу, як билина, з пергаментним обличчям стареньку, що сиділа на східцях ґанку, — тут починалася вулиця, на якій жили відставні військові.

Жінка була як останній подих життя — в чому тільки й трималася душа. Та, власне, душу тільки й можна було помітити: невидющий, легкий, щасливий погляд, такий, ніби стара вже зрозуміла все, що повинна була зрозуміти, і тепер, врівноважено-спокійна, чекала на те, що заманеться послати долі. Тільки руки не гармонували з усім її виглядом, — вони лежали на колінах важко, з одчайдушною безнадією, були чорні, наче виліплені з землі.

Мірошин нічого не відповів. Щось дороге й рідне відчув він у тих скорботно складених руках, — і про це не хотілося говорити.

Разом з батьком Василинка пішла в редакцію. Батько зустрічався по дорозі з різними людьми і всім говорив, що вона — його дочка, що вона — Василинка. Дехто дивився на неї з цікавістю, дехто вдавав, що неймовірно радий зустрітися з нею, дехто говорив, що в ній з першого погляду можна впізнати Мірошника, а Василинка, слухаючи й не слухаючи ту балаканину, дивувалася тільки одному: чому батьків настрій так часто міняється — од радості до раптового суму, чому інтонації його голосу також міняються — то веселі дзвони вчуваються, а то щем, щем... Правда, все те їй могло тільки здаватись, бо вона так давно не бачила батька, що й уявляти його вже перестала. Батькове місце в її житті зразу зайняв Петро Калита, і приїхати сюди вона збиралась не тепер, а на зимові канікули. Це мати наполягала... Одним словом, Василина могла й помилятись, тим більше, що в редакції батько знову взявся всім її показувати, всім говорити, що це ж вона, Василинка. Він був дуже радий, і всі його співробітники також по-справжньому були раді. Василина довідалась, що оцей із миготливою усмішкою, лупоокий, в рипучих чоботях, у капелюсі, криси якого заломлені вгору, — Рипчук. А оцей, з одвислими подушечками щік, з острішкуватими бровами, з круглим черевцем (достоту схожий на маріонетку з лялькового театру) — Юхим. А оцей, з безпорадно обвислими руками, з обличчям, по-дитячому рожевим, хоча пожмаканим і зморшкуватим, — це завідувач якогось відділу. А ця дівчина, невеличка, поривна, яка все намагається побачити, все почути, яка говорить швидко-швидко, — це Маруся. І ще були якісь співробітники, але Василинка не запам'ятала їх...

Поки батько проглядав гранки, в кабінет набилося повнісінько людей, і хоч вони вдавали, що слухають батька, що прийшли запитати про щось, але Василинка добре бачила, що всі позирають на неї, — і од цього знічувалась, одверталась до вікна, і вже шкодувала, що не залишилась на вулиці та не почекала, доки він справиться з ділами.

— Знову сумний номер випускаємо, — мовив батько. — Там те не так, там той не такий, там лише плянують зробити щось добре. А що вже є гарне?.. А хто вже домігся?.. А що вже зроблено?..

Нарешті вони зостались вдвох. Василинка докірливо подивилась на батька, але він немов забув про неї, — щось взявся писати, і їй стало гірко, що ось вона вирвалася в чуже місто, переживала в дорозі, як то він її зустріне, а батько привів її в редакцію, влаштував нараду, а зараз ось зосередився над якимось папірцем і відриватись од нього не хоче. Василинка розкрила чемодан, дістала звідти пакунок:

— Тату, це мама тобі передала.

Він підвів голову од свого писання, винувато всміхнувся.

— Це сорочка, — сказала Василинка. — Мама сама вишивала.

Сорочка йому, мабуть, сподобалась, бо він не перестав усміхатись і довго дивився на неї, ніби ніколи не бачив нічого подібного — голубих і червоних барв хрещиків. Потім сказав, що вони підуть у ресторан і поснідають. Нехай вона залишає свій чемодан у редакції, а потім зайде і забере, бо ресторан недалеко. Коли опинились на вулиці, то Василинка помітила, що він і досі тримає в руках пакунок із материним гостинцем.

— Тату, — сказала вона, — ти сорочку забув лишити в редакції.

— Га? — немов прокинувся він. — Еге ж, так, так...

— Давай, я однесу.

— Та ні, хай буде, — повторив він. І все тримав її притуленою до грудей.

На прощу до Києва

Тетяна Шевчук: **На прощу до Києва.** Враження з подорожі по Україні. Видавництво Тризуб, Вінніпег. Стор. 104, ціна $2.00.

Українських читачів не перестають цікавити описи туристів про сучасний стан життя на рідних землях. Хоч майже всі, що відвідували Україну недавно, подають переважно ті самі спостереження про невідрадне положення нашого народу під московською окупацією, проте поява кожного нового репортажу приманює шукати в ньому якоїсь надійної іскорки поліпшення. Таку увагу скеровує на себе нововидана книжка Тетяни Шевчук, відомої письменниці, що відвідувала Україну в травні 1964 року, прилучившись до групи лікарів-туристів і їхніх дружин.

Про свободіне подорожування в Совєтському Союзі не може бути й думки. Кожна поїздка строго контрольована, наперед уложена і має призначеного „ангела хоронителя" з інтуриста. Такому плянові підлягала і ця група туристів. З Москви відлетіли вони до Сочі, далі до Севастополя й Одеси. Побувши в кожному місті деякий час, тоді відлетіли до Києва.

Авторка, народжена в Канаді, їхала в Україну з великими сподіваннями й мріями відчути в Києві, в самім серці України, в столиці українських володарів, в ославлених київських святинях, в краєвидах розлогих піль, в шумі могутнього Дніпра Славути — дух української давнини, в якому криються первопочатки і джерела творчости українського народу. Мріяла злитися повною душею з духом славних предків, відчути пульс життя сучасного українства. Опинившися нарешті в Києві... „несподівано мене огортає щось солодко-сумне й рідне"... вона пише. Наче блискавкою відсуваються час і простір, і вона почуває себе нерозлучною частиною великого прадавнього українського народу.

Але радість не довго триває. Гола дійсність розчаровує її від першого дня в Києві. Скрізь мова російська — в установах, готелі, ресторані, на вулиці — скрізь. Книжки української не докупишся. Ніде нема, крім пропаґандивної літератури. Провідниця інтуриста дає туристам фальшиві інформації про Україну. Наприклад, привівши туристів до памятника Богданові Хмельницькому, інтуристка сказала — „Це великий український вождь і дипломат. Це він підписав договір з російським царем Петром Великим, присягаючи Москві підданство України". І так на кожному кроці перекручують історичні факти. Скрізь відчувається тверда лапа московського медведя.

Могила Шевченка зробила на авторку незабутнє враження. Застала вона там групу малих школярів зі своєю учителькою українкою, яка по-українськи навчала дітей про Шевченка і завдавала їм питання. Одна школярка голосно перечитала напис на плиті памятника чистою українською вимовою. Авторка познайомилася з учителькою і на її прохання розказала дітям дещо про українських дітей в Канаді й Америці. Це була одна з радісних хвилин.

Зайшовши до крамниці українського народного мистецтва у Києві, авторку обурило, що продавщиці в такій українській крамниці говорили тільки по російськи і ніхто з них не знав української мови. Вона за це їм докоряла й вимагала говорити до неї українською мовою. Незнаний їй чоловік, що прислухувався до розмови, крадькома шепнув їй стрінутися з ним на Хрещатику. Вони стрінулися. Проходжуючись Хрещатиком, він потвердив усе те, що вона сама спостерегла, про тверду русифікаційну політику Москви і сказав, що тамошні українці покладають великі надії на своїх земляків у Канаді й Америці. „Українці на еміграції стають у нашій обороні, домагаються справедливости, а це нам помагає..." Далі він сказав, що люди радо слухають українських радіопередач з Канади й Америки, а це їх підтримує на дусі. Він просив авторку переказати нашим землякам на еміграції, щоб вони інформували світ через іншомовну пресу про кольоніяльний стан України, бо це помагає людям в Україні. Совєтський уряд, казав він, бажає здобути собі прихильну опінію світу, тому треба постійно світові голосити про поневолення народів у Совєтах.

Траплялися авторці цікаві пригоди, з яких деякі викликали страх і непевність. Шукала вона контактів з людьми при кожній нагоді, щоб довідатися про їх настрій. Про все це вона цікаво розповідає.

Помимо немало розчарувань Тетяна Шевчук закінчує свої спомини позитивними міркуваннями, що героїчний дух — дух посвяти існує в Україні. Люди там примушені приховувати свої національні погляди. Нам треба це розуміти і зміцнювати наші зв'язки з українцями на батьківщині всіми можливими способами. Це потрібне так для них, як і для нас. Не можна заперечувати з партійно політичних мотивів, що Українська Держава не існує, бо це неґація на-

В. Ю. Кисілевський

Кілька слів про Саву Чернецького

З початком жовтня, невтомний дослідник піонерської доби в Канаді, д-р М. Марунчак дав незвичайно цікавий доклад з нагоди ювілейних святкувань УВАН. Про нього була широка згадка в пресі.

Розшуки д-ра Марунчака за відомостями про забутих вже загалом працівників-піонерів не тільки на гомстедовому, але й на поетичному полі, треба щиро повітати і по можності дати йому належну піддержку, щоби досліди можна ще більше розвинути і заохотити до них молоду, в Канаді роджену ґенерацію.

Як д-р Марунчак слушно зауважує, дуже мало хто знає про одного з найстарших українських віршописів в Канаді, Саву Чернецького. Признаюся, він і мені був маловідомий аж до часу, коли я взявся до основнішого досліджування історії українського поселення в Канаді. Переглядаючи списки найдавніших поселенців околиці Давфину, натрапив я теж на велику родину Чернецьких, яка прибула до Канади 1898 р. і поселилася в околиці Фішінґ Ривер. Батько тої родини, Йосиф Чернецький був роджений 1841 року а його дружина Марія 1848 року. Вони мали трьох дорослих синів, один з них, Михайло, був жонатий і приїхав з дружиною Оленою і синком, Миколою. Натрапивши опісля на імя Сави Чернецького, прийшло на думку, чи не був він одним із синів Йосифа, який прибрав ім'я Сави. Але — дальші доходження його родоводу треба хіба залишити д-рові Марунчакові, який вже стільки цікавого матеріялу про Саву вспів зібрати.

Вірші Чернецького часто пересяклі їдким гумором, читається сьогодні з правдивою насолодою, бо вони писані під свіжими враженнями, в яскравий, гумористичний спосіб відзеркалюють події давних літ. Один з його віршів я записав у своїому нотатникові, щоб показати його любителеві української поезії Ватсонові Кіркконелеві. Але... через навал праці мій записник попав у глухий куток і доперва читаючи про доповідь д-ра Марунчака, вспів я його відшукати, разом з віршом Сави Чернецького:

КАНАДСЬКІ РОБІТНИКИ

А. Звідки їдеш, милий брате,
Та где будеш висідати?

Б. Їду з „ґенку", зі зарібку
Висідаю у Вініпку.

А. Знать зарібок був хороший,
Мусиш мати силу гроший?
Буде защо погуляти,
Добрий „гомштет" пошукати,
Закупити воли, коні —
Виробляти по загоні
Увільнитися від бідки
Й занехати всі зарібки...

Б. Досить того! Тії кпини —
Не до лиця тобі з ними!
Впрочім злий днесь гумор маю,
Таких жартів не приймаю.

А. Я з жартами не вилажу,
Що думаю те й скажу:
Доробитись, фарму мати,
За пшеницю гроші брати,
Стати паном на всю губу —
Ту всі трублять в таку трубу:
Ту в Канаді се лиш чути
І з тобов так може бути.

Б. Все те правда, все те можна
Як кишеня не порожна.
Але як там є посуха
Тогді паном стати — штука.

А. От тобі й на, старий дїдьку!..
Кілько-ж був ти на зарібку?

Б. Три місяці працював
Й два доляри за те взяв.

А. Що говориш? Два доляри?
А где-ж решта?

Б. Чорти взяли.
Пішло на „борд", на „офіси"
І на „боси" і на біси,
На докторів і на „трени"
Тай порожно вже в кишени.

шого національного „Я".

Останній розділ книжки це додаток до споминів і в ньому авторка згадує збірку лекцій із старословянських рукописів, так званих „фільокалій", написаних духовними достойниками, між якими знаходяться українські прізвища. Їх духове наставлення і глибоке сприймання Бога перейшло в народ і лягло в основу української релігійности. Тому в українців було багато прочан, пустельників у минулому. Це просвітлені Божим Духом містики. Між українськими містиками передове місце займають Г. Сковорода і Т. Шевченко. Далі авторка подає вказівки, як знайти духовий спокій шляхом медитацій, тобто зосередженням думки в осередку свого єства. Щоденна практика підносить людину духово, ублагороднює її, допомагає стати щасливішою і більш вдоволеною життям.

С. Стечишин.

PROMIN

Vol. VIII, 4 ENGLISH SECTION April 1967

HNIZDOVSKY — AN APPRECIATION

By Olenka Negrych

"In the woodcuts and drawings by Jacques Hnizdovsky at the W & W Gallery the literal truth is so carefully observed — every leaf on a willow tree, every hair on a sheep — that he achieves visual poetry."

The Globe and Mail (Toronto)

The Winnipeggers were fortunate to view this "visual poetry" depicted in the woodcut prints of Jacques (Yakiw) Hnizdovsky during an exhibit of his prints at the St. Andrews College on the campus of the University of Manitoba from Feb. 26 to March 4. This display was sponsored by the Alpha-Omega Ukrainian Students' Society of the University of Manitoba.

The Alpha-Omega Society is to be commended for giving us the opportunity to view the works of this modern master — for Jacques Hnizdovsky is an artist of international renown. Besides being a wood engraver he is a painter, sculptor and ceramist. His works have been included in the American Graphic Arts Exhibit in Tokyo, U.S.S.R., Belgium, Sweden, South America, and in the White House. His prints are in the permanent collections of the U. S. Library of Congress, Philadelphia Museum, Boston Museum and in many other museums.

Born in 1915 in the Podillia region of Ukraine, Hnizdovsky was educated in Chortkiw. Encouraged to study art by the caricaturist, Edward Kozak, he studied in Warsaw and later in Zagreb.

His first recognition came in 1947 during a display held by the displaced persons in München. The critics were impressed by the original composition and technical excellence of his woodcuts.

After he arrived in the U.S.A. in 1949, he took part in an art exhibit at the Institute of Art in St. Paul, Minnesota. This brought him a prize for his woodcut, a still life, "Eggs." He has been awarded many prizes since.

Encouraged by his success he went to New York, and in 1956, to Paris. Upon his return to New York in 1958 he held a display, "Paris through Hnizdovsky's Eyes" in the Ward Eggleston Galleries. Today he enjoys the success which his incessant hard work and great talent bring him.

During his career Hnizdovsky illustrated several books. The twelfth century Ukrainian classic poem, "The Song of Ihor's Campaign" illustrated by Hnizdovsky and edited by the poet, scholar, and artist, Sviatoslav Hordynsky, has become a collector's item; he illustrated an edition of John Keats poetry and is working on illustrations for other books.

What makes Hnizdovsky stand apart from thousands of other artists, what makes him unusual and unique?

First and foremost, Hnizdovsky's mastery of technique is superb. This gives him, like perfect knowledge of a language to the poet or the mastery of his instrument to the musician, the facility to say precisely how and what he wants to say. Hence the perfect controlled lines expressing simply but perfectly each nuance of the subject, which is in essence, "visual poetry."

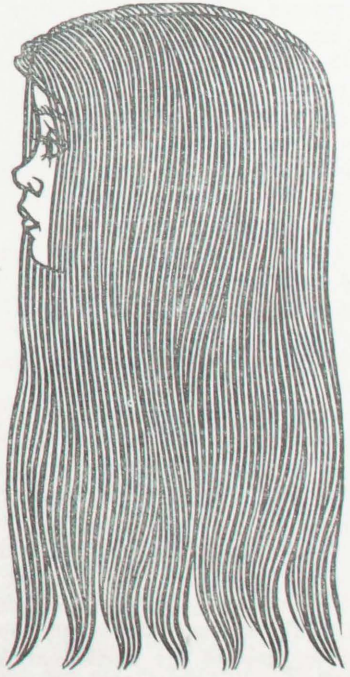

Moppet, 1965 — J. Hnizdovsky.

Hard work and fathomless patience contribute to the success of the man. The original woodblock of the "Pellican" displayed along with the prints was an effective indication of the work which went into the making of each print. This rectangular block, approximately two by three feet, had an entirely gauged surface, except for the lines of the design which were left in relief. Ink was applied to this raised surface and the final prints were made on special Japanese sekishu - white paper. This cutting away of areas required about three to four weeks of work while even more time was devoted to the meticulous refinement of the composition. This time-consuming and laborious art is the most difficult of all engraving techniques. And Hnizdovsky is its master.

The woodcut which lends itself so perfectly to Hnizdovsky's artistic expression belongs to one of the oldest forms of art. Known in China as early as the 2nd century A. D., it was introduced into Japan in the 6th century. Here it was perfected and became the aesthetic expression of the Japanese people. It appeared in Europe at the beginning of the 14th century and found its master in Albrecht Dürer (1471-1528). When it reached Ukraine in the early half of the 16th century, Hryn' Ivanovych used it to illustrate the books which were printed in the printing presses of Lviv and Ostromyr.

One has a feeling that Hnizdovsky has not severed the ties with the historical past of his art; he is still influenced by it. Perhaps the greatest indication of this is the fact that the artist keeps in close touch with reality — there has not been one abstract print on display. One senses the controlled pure line so characteristic of the early European woodcuts.

Wolodymyr Sitchynsky, in an article discussing the contemporary Ukrainian book illustration, had this to say about Hnizdovsky as early as 1945[1]: ". . .the work of Yakiw Hnizdovsky is valuable in that the artist searches for new inspiration in old Ukrainian art. . ."

He searched for inspiration in the past, but he remained very much himself, original and modern. While the old masters were slaves of reality, Hnizdovsky tries to rearrange, interpret, and vitalize the inanimate. He makes the simplest subjects give us their message from within.

We are impressed by his simple stylized realism. The long wavy lines on the skeep (Herd of Sheep, 1966) at once suggest the softness of the sheep as well as the docile nature of the animal. The arrangement of the sheep and the lines running vertically from one sheep to the other provide beautiful rhythm and harmony to the woodcut. The longer we look at the more we appreciate the artist's ability to stylize without destroying the essence of his subject.

Hnizdovsky does not search for the exotic — rather, he brings out the exotic in the familiar. He brings out "visual poetry" in a life-sized cabbage. Each leaf is perfectly drawn — one can almost peel it off. How vividly the beauty touches us as we see how leaf wraps over leaf and how the veins separate into a pattern of rhythmical harmony!

The same could be said about his woodcuts representing trees and other plants. A print of a willow from the group "Illustrations to the poems of John Keats" represents the lyrical quality common to all weeping willows as they sway before a gust of wind. This is the artist's statement. But how many images it brings forth! It is the spirit the artist locked in each print becoming unleashed in our imagination.

Judging by the prints on display, it could be said that Hnizdovsky is an artist of peace, quietness and solitude. Even in his more detailed prints of fields where his lines lose their simplicity and become a mass of detail, e. g. "Field", and "Wheatfield" great calm seems to emanate from them. "Wheatfield" is a common scene to many Ukrainians and Canadians from the Prairie Provinces. So are the rolling waves of grain which seem to rise and fall in the breeze before our very eyes.

Ivan Keyvan, another Ukrainian artist, sees Hnizdovsky as a product of our modern age who just happens to use the woodcut as his form of expression. "Hnizdovsky. . . is a modern realist and a reflection of our era — the precision of machines and rockets; he has nothing in common with the modernists. . . who consciously mutilate form. . ."[2]

Wolodymyr Sitchynsky continues his comments on Hnizdovsky ". . . the artist searches for new inspiration in. . . new stylistic and technical means which would give his work freshness and originality."[3] Twenty-two years later we are in a position to say that the Artist found style and originality peculiar to himself alone. It is this intangible quality which gives him a unique place in the field of art today.

---

[1] Нотатки з мистецтва (Ukr. Art Digest) ч. 4, 1966, стор. 36.

[2] New Pathway, Feb. 25 & March 4, 1967.

[3] See 1.

THE UKRAINIAN CANADIAN SOCIAL PATTERN

By Ol'ha Woycenko

(Continued from the previous issue)

IMPACT OF FOLK-CULTURE ON THE CANADIAN WAY OF LIFE

As the first wave of Ukrainian immigrants in Canada was composed chiefly of peasants, it was only natural that their peasant culture left the strongest impact on all aspects of their life in this country. It manifested itself in food habits, social customs, handicrafts, oral traditions, dances. In fact, the influence of folk-culture in Canada has been so strong that even today it is evidenced in the personal and organizational life of the third and fourth generation born in Canada. This impact, as well as the prevailing ignorance of the Ukrainian historical cultural background in its broadest scope, has left an impression that folk-culture is the only heritage of these people. Nevertheless, due to its strong influence, much of which has integrated and become part of the Canadian way of life, it would be extremely interesting to do more research and study in this field. The problems of transplantation, period of decline and degeneration, process of revival and creative adaptation to the new environment, all are interesting phases which can be only touched upon in this work.

FOLK-ARTS AND CRAFTS

Many of the Ukrainian settlers were skilled craftsmen who brought with them a variety of handiwork, and most important, the necessary skills. As meagre as their material possessions were, the baggage of most of them consisted of bolts of handwoven linen cloths, handwoven kylyms (rugs) and mats, hand embroidered shirts and blouses, and other articles which made-up their native household accessories and Ukrainian-type dress. This apparel was worn for many years after their arrival here, especially by the women folk in the rural areas, until they adopted or could afford the Western-style of dress.

There was a strong will among the settlers, not only to preserve the handicrafts as prized tokens of their former homeland, but to continue to develop the age-old crafts in the new environment. The pursuit of the necessities of life, however, in those extremely difficult pioneer times was so demanding and time-consuming that to indulge in the art-crafts was considered to be a luxury. Only the odd individual carried on — a wood carver, an embroiderer, a weaver or a ceramist. For awhile it was feared that the folk-craft would entirely disappear in Canada[11] or degenerate to an undesirable hybrid variety, losing much of its original harmony of colour and form.

The need for craft-work was first felt when the settlers erected church buildings in their traditional designs. They wanted to equip the interiors of these churches with accessories (functional and decorative) to which they were accustomed in the village churches of their native land. For awhile this need was adequately met with the articles they had brought from Ukraine, but soon the supply was exhausted. Thus men folk turned to woodworking and carving, and the women began to embroider linen clothes, runners, banners for the church interiors etc.

It was not long before another need had to be met. In most Ukrainian communities amateur theatrical groups were established. Plays on old-country themes were predominant in the repertoire of these drama groups; thus native Ukrainian costumes and related accessories were a necessity in order to enact the roles realistically and give the performance the proper local colour. Gradually these groups acquired their own wardrobes, mainly national dress that was brought here by the settlers. As the demand grew, however, volunteers undertook the task of making-up additional garments, thus ensuring the amateur groups across the country their own wardrobes. Eventually these wardrobes became a conglomeration of costumes and accessiries. Some of the costumes, especially those that were brought here from Ukraine, were highly aesthetical as to craftsmanship and authenticity. But some of the costumes were just shoddy imitation, made-up in a hurry to meet a deadline for an oncoming performance. Colours would be overemphasized for a flashy stage effect; as a result, at some of the performances or concerts, one would see this conglomeration of costumes on stage — the authentic with its beauty of style and harmony of colour, and the imitation — gaudy and flashy. The whole effect would be just a splash of colour and not much else.

It was obvious to students of genuine folk-craft that the art in Canada was beginning to

deteriorate. Moreover, it was degrading into an unaesthethical hybrid variety. The time had come to rectify this situation. In this respect, great credit is due to the Ukrainian Women's Association of Canada, a national organization which came into being in 1926.[12] Leading women of this group contributed articles on this subject which were then published in Ukrainian newspapers; brochures were printed with instructions in regard to authentic design and colour and were made available to anyone interested in developing the craft. There were still a large number of skilled pioneers who were willing to offer personal instruction in the various communities. To facilitate further the work in this field, the organization started to collect all available authentic handiwork brought in by the settlers, not only to preserve them for posterity, but as orignal examples, as it was feared that these would eventually disappear too. Today this organization has the largest collection of Ukrainian native costumes and other hadwork on this Continent.[13] Also, due to the efforts in this sphere, when Ukrainian Choral groups appear today on stage in Ukrainian costumes, their genuine types as to traditional design, style and colour are to be seen.

ADAPTION AND MODIFICATION

Although revival in the crafts arose out of necessity to fill the above mentioned needs, nonetheless it went through a process of development, finally reaching a stage of modern adaptability and usage. This evolution is quite apparent in Ukrainian handicraft exhibits or fashion shows. Interest in the crafts has extended to the fourth generation of Canadians of Ukrainian descent who are now mastering the crafts; some of them turn out flawless pieces of embroidery and weaving which are not only unique additions to the modern decor of contemporary homes, but can also be incorporated into certain types of wearing apparel, especially women's and children's costumes and accessories. To encourage further interest in this field, fashion shows are annual events in the larger centres with awards for quality, workmanship and design.[14]

An amazing interest in other crafts has recently been noted, especially wood carving. The interest in the traditional Easter-egg painting, however, has surpassed them all. Every year, several weeks prior to Easter, young and old are busily engaged in this very old and intricate craft. It is becoming commercialized too. There is a large demand for these hand-painted eggs. Hundreds of dozens of them are shipped to retail outlets in larger metropolitan areas of Canada and the USA.

ORAL TRADITIONS

Another branch of folk-culture which was transplanted and adapted to the new environment is folklore. The natural need for self-expression manifested itself in various ways and forms; quite common in song which expressed life's joys and sorrows, hopes and disappointments. "In beautiful songs" as F. Kolessa says, "The Ukrainian people sing of mother's care... of the youthful lovers, of the suffering of a betrayed girl... of the wretched life of a poor widow... in fact, all the joys and miseries which people encounter from their babyhood to their last breath are mirrored in Ukrainian folk songs."[15]

Aside from folk songs, Ukrainians have created other forms of folklore, such as lamentations, folklore epics, incantations, maxims and proverbs, stories, legends, etc. It is this very creative propensity that has favoured the development of Ukrainian folklore in Canada. The fact, also, that a large percentage of early settlers were illiterate or semiliterate had a bearing on the development of folklore rather than of literature, especially during the first pioneering period of their life here.

Some research, compilation and publication of Ukrainian oral traditions in Canada has been done. One of the first collectors in this field was V. Plavyuk. His published work "Proverbs or Ukrainian folk philosophy" contains a treasury in folklore. Watson Kirkconnell, in evaluating this publication, wrote as follows:

> From the point of view of scholarship quite the most interesting book of the year is Volodymyr S. Plavyuk's monumental collection of Ukrainian proverbs, dedicated to the Ukrainian pioneers in Canada. Here are recorded some six thousand proverbs, methodically arranged according to an alphabetical list of subjects, and supplied in each case with an explanatory paraphrase... If this treasure of Ukrainian popular wisdom could be translated into a world-language such as English or French, it would arouse great enthusiasm among the folklorists on this continent.[16]

(To be continued)

(Copyright, 1967 by O. Woycenko)

СЕМІНАР

ПРО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ В САСКАЧЕВАНІ, ЯК ПРОЄКТ НА СТОРІЧЧЯ КАНАДИ

Згідно з ухвалою сесії Союзу Українок Канади на з'їзді в жовтні 1966, провінціяльна екзекутива Союзу Українок на Саскачеван зорганізувала семінар для своїх членок і для інших зацікавлених в українськім навчанні.

Ціллю зібрання було розслідити точніше стан початкових українських шкіл на провінції, і дати нагоду учителям і слухачам висловити свої завваги й думки зі свого досвіду.

Сесії відбувалися 3-го і 4-го лютого ц. р. в авдиторії Української Греко-Православної Катедри Пресв. Тройці в Саскатуні. Зареєстрованих учасників було 65.

Були молоді й старші, жінки й чоловіки, світські й духовні, учителі й будучі учителі, з дальших і з ближчих сторін Саскачевану.

Були заступлені — Саскатун, Ріджайна, Йорктон, Донвел, Гадсон Бей, Кадворт, Принц Албертс, Блейн Лейк, Айтуна, Норт Бетлфорд, Гефорд, Фовм Лейк, Вірдейл, Редфілд, Витков.

Перша сесія почалася в пятницю, 3-го лютого, в годині 8-ій вечером. Голова провінційної екзекутиви, пані Соня Стратійчук, у своїм привіті, попросила всіх висловлювати свої зауваги щодо проблем в навчанні української мови.

Всеч. о. Григорій Удод, підкреслив важливість цього серйозного, конкретного кроку в рідномовнім шкільництві.

Пані Рома Франко, директорка української школи при Катедрі, проводила нарадами.

Характер цих нарад був практичний і конкретний.

Починаючи з учителями з Саскатуну, вона попросила щоб вони представили методи й матеріяли, якими вони користуються у своїх клясах.

Учасники щиро ділилися своїм досвідом, ставили питання одні одним і продискутувавши, приступали до вирішення взаїмних проблем.

Учителі годилися, що їх найважливішим обов'язком є упріємнити й улегшити вивчення мови, серед учнів.

Для інформації виховників була зорганізована виставка шкільних підручників і дитячої літератури в залі, на столах, було поверх 200 примірників дитячої літератури.

Читанки, казочки й журналики, з прекрасно ілюстрованими сторінками праці українських мистців. Книжки були розложені в окремі розділи, для дошкілля, для середнього віку і для юнацтва.

Грамофонні пластинки з дитячими українськими казочками, піснями й музикою. Ще з більшою уважністю, присутні прислуховувалися до платівок з лекціями української розговірної мови.

При протилежній стіні, були виставлені буквварі, комплети читанок різних авторів, граматики, історії, енциклопедії й мапи України, в українській й англійській мовах.

Для студентів і старших громадян, яким неможливо вчащати на державні викладові українські лекції, був виставлений текст позаочного курсу середніх шкіл, для кляс 9, 10, 11 і 12-ої.

Ці лекції приготовила пані Рома Франко, для Департаменту Освіти в Ріджайні в роках 1962-1963-1964-1965-66, при помочі пані Соні Ціпівник.

Обі ці пані належать до учительського пер-

Учителі й учасники на Семінарі в Саскатуні, про способи навчання у початкових українських школах — 3 і 4-го лютого 1967 р. (На фото бракує 22 осіб).

соналу при Катедрі в Саскатуні.

Поруч гарно впорядкованої сцени, стояла показова таблиця з розписом складних звуків, з відповідними кольоровими образочками до кожного звуку. Тут також був стіл, де розложено зшитки виконаних лекцій, учнями української школи й ріжні забавочки для навчання мови в садочку.

З окремим списом букварів, читанок і підручників в руках кожного, була нагода познайомитися точніше з авторами й переглянути кошт книжок.

В суботу, 4-го лютого, учасники відвідали кляси при Катедрі під час навчальних годин, від 9-ої години рано до 12-ої в полудень.

В садочку, де вчить пані Марія Гарбуз, учасники спостерігали уважно й з особливим захопленням її спосіб і систему з 15-тьма найменшими, в рочках від 3 -5. Вони бавилися різнородними забавками, співали, й виконували вправи, виучуючи легенькі казки, і вірші, цілий час в українській мові. Це їх перший крок до формальної науки пізніше.

Цей перший з ряду Семінар, є початком проекту Саскачеванської Екзекутиви Союзу Українок, на Сторіччя Канади. Ця стріча вдалася тому, що достатнє число заінтересованих приїхало й було до кого й з ким говорити про пекуче питання початкової науки в українських школах. Способи навчання вже випробовані учителями державних шкіл, як також і українських, найбільше помогли в нарадах.

Чи пощастить членкам і громадянам продовжувати подібні Семінарі поза Саскатун, буде залежати, яку дальшу піддержку вони дістануть від своїх на місцях.

Уряд дає нам нагоду, користаймо з неї і дбаймо настільки, аби досконало довершити почате діло.

З початком другого століття Канади будемо більше свідомі своїх завдань, як членки Союзу Українок Канади.

З наших прогріхів, чи свідомих чи не свідомих, і з нашого досвіду за минулих 75 років в Канаді, ми повинні вже мати ясніше окреслений погляд про збереження української мови, яка стоїть у рядах живих світових мов.

Пані Рома Франко у початковій клясі, виправляє розговірну мову своїх учнів, почерез образки, гри й інсценізації. Діти рівночасно вчаться читати й писати вивченими словами й реченнями. Панна Іванна Кусий, учениця 12-ої кляси помагає пані Франко.

Доброд. Леся Удод, у початковій клясі для старших учнів, також кладе великий натиск на усну мову, як конечний підхід до читання й конечний підхід до читання й писання. Це правильна підготовка послужить тим, що мають намір записуватися на курс української мови в державних школах, починаючи декуди від сьомої, а часто й від девятої кляси.

В нижчій другій клясі п. Михайло Охітва підготовляє менше вправлених в мові, в читанні й писанні до вищої другої кляси. У вищій другій й в третій клясах, пані Соня Ціпівник навчає граматику, історію й географію. Тут учні вже можуть користуватися багатою бібліотекою дитячих книжок і журналів та енциклопедіями.

На відході додому всі учні, зібрані разом на сцені, закінчили тригодинну науку українськими піснями, колядами й молитвою.

В пообідній дискусії виховників були цінні завваги поважні й обміркуванні.

Пропозиції:

Щоб дальше продовжувати навчання в садочках і в українських школах, як підготовка до українських курсів в середніх школах (High Schools) і університетах. Вимоги на досягнення диплома щораз тяжчі; учителі повинні це мати на увазі.

Щоб відділи Союзу Українок дальше дбали про дитячі бібліотеки при українських школах.

Щоб дарувати дітям українські книжки як нагороди за добрий поступ в науці, також при оказіях як Свято Миколая, Різдво, в день уродин чи в день іменин учня і т. д.

В українській школі при Катедрі в Саскатуні, учні дістають свідоцтва при кінці шкільного року. Таке свідоцтво є вступом до дальших кляс на наступний рік. Учителі також беруть під увагу скільки українського читається поза шкільні години.

Щоб пані Рома Франко і пані Марія Гарбуз, приготовили тимчасовий плян навчання для дитячих садків і для першої кляси. Згаданий плян має бути обговорений на наступному семінарі при кінці вересня цього року.

Щоб пояснювати дітям і старшим чому є ріжниця між прийнятою літературною мовою, а так званою „мовою свого села".

Щоб організувати навчання української мови з тими старшими, що не навчилися її замолоду, і для тих, що хотять дальше вправлятися чи усно, чи читано, чи писемно.

Щоб засновувати читацькі гуртки для молоді й старших на читання добірних українських книжок з яких можна б мову виправляти.

Щоб громадяни з щирою прихильністю помагали учителям в потребі, й обороняли їх перед шкідливими критиками, чи то своїми, чи чужими.

Конечними є шкільні комітети при українських школах. Учителі до них вдавались би за поміччю в справах шкільної адміністрації й шкільного приладдя та інших потреб. Пані Анна Папіш очолює шкільний комітет при Катедрі в Саскатуні.

Кінцеві замітки

В імени учасників, Добродійка Ольга Бойчук і пані Марія Цьона, висловили щиру оцінку й подяку Провінційній Екзекутиві й учителям за старанно вложену програму і за їх труд, а членкам відділу ім. Ольги Кобилянської за гостинність.

Пані Соня Стратійчук подякувала всім за їх жваву участь в нарадах, за їх звітування про успіхи і труднощі на місцях. Вона висловила бажання, щоб цей перший семінар заходом екзекутиви в Саскачевані, додав учасникам і другим охоти й відваги продовжувати працю в інтересі початкуючих українських шкіл.

Всечесний отець Удод висловив признання за добре виконане завдання. Звернув увагу на той великий запас української дитячої літератури, й не дозволити на те, аби вона лежала марно.

Пані Рома Франко зможе виїхати на провінцію й зорганізувати подібні семінарі, якщо відділи або округи забажають.

Аплікації на позаочні курси слати до:

Saskatchewan Govt. Correspondence School
(Ukrainian)

Dept. of Education, Regina, Sask.
Плати за курси такі:

Реєстрація	$ 1.00
Девята кляса (Grade IX)	5.00
Десята кляса (Grade X)	5.00
Одинадцята кляса (Grade XI)	8.00
Дванадцята кляса (Grade XII)	10.00

Курси тривають від початку вересня до кінця червня.

Однак треба зголошуватися завчасу, аби набути потрібні підручники до вересня.

За підручниками писати до:

"PAUL'S BOOK AND MUSIC SUPPLY"
306-20th St. West — Saskatoon, Sask.
або
"UKRAINIAN BOOKSTORE"
10205-97th St., P.O. Box 2414, Edmonton Alta.
або
"UKRAINIAN VOICE"
P.O. Box 3629, St. B. — Winnipeg 4, Man.

Новий журнал молоді „Сумківець"

Найстарша в Канаді молодеча організація СУМК, хоч і з припізненням, однак ще в час, взялась до видавання власного журнала. Велика його вартість полягатиме в тім, що в нім будуть співпрацювати самі сумківці. Не будемо критично розглядати цього першого числа, хоч воно виглядає не тільки чепурно, але й змістом цікаве. Замість передмови в журналі знаходиться привітальне слово голови Союзу Українців Самостійників д-ра Павла Охітви, коротке слово дав також голова Товариства Союзу Українців Самостійників, Павло Кіт.

Журнал редагує редакційна колегія, а відповідальними редакторами є Іван Боднарчук (він і душею цього журнала) та Богдан Панчук. Крім редакторів, стрічаємо молодих авторів — Юрій Дуравець, про свій побут в Україні, Галя Слонецька про Різдвяні українські звичаї, о. Т. Міненко про значення релігії в житті народу, бачимо спроби молодих, як Юрко Горегляд, Юрко Фотій та інші. Дописи про громадську працю молоді, імпрези та ін.

Жаль тільки, що журнал мусить бути квартальником, тобто виходити раз на три місяці, тоді коли він потрібний щонайменше раз на місяць, а то й двотижневиком би не зашкодило йому бути. Це хай би була трибуна молоді, де вона могла б знаходити себе в творчій праці. Причиною цього, правдоподібно, є брак фондів. На все є, лише для молоді нема. А молодь, що на студіях, своїх фондів не має. Тому така праця як журнал для молоді, як рідномовне шкільництво, повинно в нас стати на першім місці, тоді й докорів у сторону молоді було б менше. Подумаймо над цим!

Появу „Сумківця" вітає членство Союзу Українок Канади та бажає йому найкращого розвитку.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ВЕЛИКДЕНЬ В УКРАЇНІ

Коли земля приберется в ясну зелену одіж та уквітчається квітами, коли сонечко світить і гріє, пташки будують гнізда і весело щебечуть в такій порі року припадає Великдень.

А скільки то роботи та біганини перед святами! І хату треба почистити, все в хаті помити, і паски спекти і писанки пописати.

Зате яка ж радість для старших і молодих, коли рано-раненько понесеться з церковних хорів святочний спів „Христос Воскрес!" А вже найбільше радіють хлопчики, що тої днини навіть не злазять з дзвініці, а цілий день видзвонюють та дають усім знати, про велике свято Воскресення Христового.

Дівчата, більші і менші бавляться на цвинтарі гагілок. Та вже найбільша втіха, а часом і сльози дітям з крашанками та писанками. Кожна дитина має тої днини свою писаночку, та кілько то жалю буває, коли така писанка розібється. Та мама завжди добра на Великдень і має все в запасі писанки та крашанки.

На третій день Великодня на цвинтарі біля церкви найвеселіше, бо молодь і старші всі разом закінчують Великодні дні.

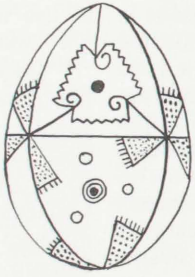

ВЕЛИКДЕНЬ

В зорі вбрана, нічка гожа
Слухає, як Служба Божа
Відправляється в церквах,
Що палають всі в свічках.

Та не жде лиш до останку:
Уступає місце ранку.
Дня провісник і гонець,
З ніччю перший він борець.

Він хапає в неї зорі,
Сягне в доли, понад гори,
І до церкви заодно
Заглядає крізь вікно.

А у церкві і з надвору
Все село людей до збору.
От, по службі, навкруги
Вже обносять хоругви;

Білі ризи, світлі лиця,
А край стежки освятиться —
Виглядає з хустинок
Стілько їжі, писанок.

Свічечки в пасках палають,
Наче б ясні зорі сяють.
Хор веселих голосів
Великодний тягне спів.

А з дзвініці — у всі дзвони!
Що найбільший — бє та стогне,
„Празник ва-ам...
Праця на-ам!"...

А дрібніші за ним жваво
Відбивають всім на славу:
„Великдень!"
„Великдень!"...

Чує сонце — і зо сходу
Зараз встало до народу
І з радіючих небес
Сяє всім: „Христос воскрес!"

О. Пчілка

ВЕСНЯНІ КВІТИ

На горбочку біля корчиків розсипались громадкою стрункі, як лицарі квіточки, що весело колихали рознобарвними голівками та весело перешептувались між собою. Маленька підсніжка швидко рухнула зелені рученята серед снігових шпильок і голосно почала:

— Гей, сестричко, жовтоголовко-веснянко, чому не радієш теплим сонечком, що весь час тебе цілує? Ти найкраща серед польових квітів.

— Не довго мені пишатися красою — відказала затурбована. Ось, ось притрусить землицю новим снігом і заломиться моя золота корона.

— Не бійся, нічого тобі не зробить.

— Я знаю, ти пісніжник, най-

відважніша з усіх квітів, хоч він часто тебе присипає.

Нараз ворохнула головку ніжна конвалія і голосно сказала.

— А ви що там так розбалакалися?..

Незабаром посипались згори легенькі білі пушинки, наполохали маленьких квіток і несподівано урвалася розмова.

Л.

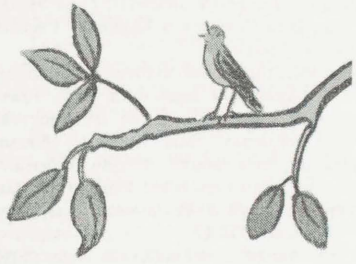

О. Олесь

ВЕСНЯНКА

А вже красне сонечко
Припекло, припекло,
Яснощире золото
Розлило, розлило.

На вулиці струмені
Воркотять, воркотять
Журавлі курликають
Та летять, та летять.

Засиніли проліски
У ліску, у ліску...
Швидко буде земленька
Вся в вінку, вся в вінку.

Ой сонечку-батечку,
Догоди, догоди,
А ти, земле-матінко,
Уроди, уроди.

У ГОСТІ ДО СОНЦЯ

Давно колись помандрували маленькі дівчинка і хлопчик у гості до Сонця. Шлях був неблизький, хлопчик притомився і вже ладен був вернутися. А тільки там, у Сонця в палаці, такі дива предивні, яких ніколи не побачиш, сидячи вдома. Найперше, у Сонця є донька, така красна, що й не сказати, і дуже вона любить малих дітей. Тим-то Сонце й не пускає ні її нікуди, ні до неї нікого — боїться, щоб не втекла у світ до дітей. Але вони удвох тихо-тихесенько прокрадуться в палац, ухоплять Сонцеву доньку за руки та й побіжать до себе у село — і вже Сонце їм тоді нічого не зробить...

Отак розмовляючи, ішли діти сонячного дня через квітчасті луки і золоті ниви хлібів.

А поет знав це і написав про них чудового вірша. Тому поетові було відомо, і які хитрощі намислив лукавий Лис, і що думає маленький хлопчик, коли дивиться у глибоке небо, і як болить скривджене серце у старого сірого Осла, якого господар вигнав з дому...

Головне ж — поет знав, що думав цілий український народ, і сам умів вести людей до Сонця — до ясного Сонця правди й волі.

Бо то був великий поет. Тимто ми всі, і дорослі й малі, любимо і шануємо його.

Звався той поет Іван Якович Франко.

К.

У МАГАЗИНІ

Хлопчик Юра в літню днину
Завітав до магазину.

Та й угледів на полиці
Іграшкову залізницю.

Засвітились в Юри очі:
— Залізницю, — каже, — хочу.

Й подає із кулачка
Продавцеві п'ятачка.

Той сміється хитрувато:
— В тебе ж грошей малувато.

Заховав Юрасик гроші:
— Так тоді на виплат, прошу.

Ф. Петров

ЗВІТ ПРОВІНЦІЯЛЬНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ СХІДНОЇ КАНАДИ

В днях 8 і 9-го жовтня 1966 р. відбувся в Ошаві 28-мий пров. З'їзд Союзу Українок Канади в приміщенні парафіяльної залі УГПЦ св. Івана. Сесію відкрила голова пров. екзекутиви пані Анна Євчук, привітавши поважне число учасників. Молитву перед нарадами провів Всеч. о. Прот. С. Симчич. Однохвилинною мовчанкою вшановано померших членок.

До президії з'їзду увійшли пані: Анна Токарик, голова Союзу Українок Канади, почесна членка добр. Л. Слюзар, доповідачка Орися Сушко, голова місцевого відділу Анна Дутчак, секретарки — Галя Слюзар і Стефанія Олійник. До номінаційної комісії увійшли: Марія Квес — Торонто, Марія Іванець — Брентфорд, Мінодора Мартинюк — Лонґ Бренч, Мирослава Запаринюк — Монтреал і Марія Пилипюк — Гамільтон. Резолюційна комісія Анна Токарик, Анна Євчук і Галя Слюзар.

Пані А. Токарик привітала з'їзд від центральної Управи Союзу. У своїм слові вона підкреслила ті високі ідеали, що їх вложили в організаційну програму наші провідниці піонерки ,і що перед членством Союзу лежать великі завдання до виконання. Пригадала про надходячий ювіл. з'їзд з нагоди 40-річчя, який відбудеться в Торонто літом 1967 р., про Сторіччя Канади та нашу біжучу працю.

Слідували звіти урядниць пров. екзекутиви: Голова Анна Євчук висловила признання членкам заряду за їх співпрацю у звязку з Інститутом Св. Володимира, з церковними громадами і відділами, зложила подяку Музейному комітетові, що його очолює Іванна Вахна за працю при провінціяльному музею, який постійно побільшується експонатами і що філія музею буде перенесена в скорім часі до нового приміщення. Звітували заступниці голови — Одарка Смильська і Антоніна Павлик, секретарки. — Стефанія Олійник і Галя Слюзар, касієрка Анна Фігус, референтки: Марія Іванець — організації, Віра Шевчук — освіти. Окружні представниці: Михайліна Нема і Євгенія Загурак — Монтреал. Голова музейного комітету Іванна Вахна говорила про успіх проєкту ляльок у повітових народних строях. Відділи замовляють колекцію ляльок на різні виставки з нагоди Сторіччя Канади. Комітет зайнявся виданням серії поштівок з ляльок в кольорах. Це наш проєкт на Сторіччя Канади. Прихід з продажу поштівок дасть можливість відповідно влаштувати музей в новому вигідному приміщенні. Фінансовий звіт філії музею дала Марія Колодій. За контрольну комісію звітувала Клавдія Коропецька.

Після перерви слідували привіти делеґаток: Брентфорд — Марія Іванець, Гамільтон — Лесі Українки — Марія Пилипюк, Калина — Галя Липка, Ґримзбі — Емілія Степова, Лонґ Бренч — Параскевія Дверничук, Ошава — Ольга Куць, Оттава — Ірина Мушка, Виндзор — Марія Телега, Монтреал Доньки України Г. Сенишин, Ганни Барвінок — Ольга Бурак, Лашін — А. Ґонса, Торонто — Кн. Ольги — Марія Божик, Тризуб — Анна Фігус. Писемні привіти наспіли від відділів з Лондону, Ніягара Фалс і Монтреалу від відділу ім. Лесі Українки. З Сарнії, Онт. була присутня на зїзді пані І. Зазулик.

Цікаву доповідь на тему „Молода жінка й організація" виголосила секретарка Союзу Українок Канади, Орися Сушко. З'ясовано також відділам Східної Канади проєкт Союзу Українок Канади на Сторіччя Канади і докінчення збірки фондів від членок.

До складу провінціяльної екзекутиви на каденцію увійшли пані: Анна Євчук — голова, Таїсія Бевш — уступивша голова. Одарка Смильська, Стефанія Олійник і Антоніна Павлик — заступниці. Клавдія Коропецька — рекордова секретарка, Галя Слюзар — кореспон. секретарка, Анна Фігус — касієрка. Референтки: Марія Іванець — організації, Віра Шевчук — освіти, Теофіля Дяковська — журнала „Промінь". Музейний комітет: Іванна Вахна — голова, Ольга Карманін — секретарка, Маланія Буряник — касієрка, дорадчі члени — Марія Колодій і Пульхерія Мошук. Окружні представниці на Квебек — Галя Мельник і Ольга Бурак. Контрольна комісія — Анна Романко, Єлисавета Охітва і Катерина Майнер. Представниця до дирекції Інституту Св. Володимира — Віра Шевчук.

В неділю 9-го жовтня, після Служби Божої відбувся спільний обід, що його приготовило жіноцтво при церкві Св. Івана. Під час обіду виголосили доповіді: Галя Мельник з Монтреалу, суддя Іван Соломон з Вінніпеґу і посол Михайло Старчевський з Ошави.

З'їзд закінчився концертом, який відбувся спільними силами сумківців під керівництвом дириґента Івана Токарика з Оттави. Виступали сумківці з таких місцевостей: Брентфорду, Ґримсбі, Гамільтону, Лонґ Бренчу, Ошави, Оттави, Торонта, Виндзору, Ватерфорду, Лашіни, Монтреалу і Содбурі. Виступав хор при церкві св. Івана з Оттави та жіночий хор під управою Всеч. о. Р. Панченка з Ошави.

УХВАЛИ З'ЇЗДУ

З'їзд висловлює признання провінціяльній екзекутиві Союзу Українок Східної Канади за проєкт на відмічення Сторіччя Канади — видання кольорових карток музейних ляльок в репрезентативних українських строях.

——x——

З'їзд складає признання централі Союзу Українок Канади за вибір проєктів на відзначення Сторіччя Канади — припоручення артистові Василеві Курилекові виконати в кількох малюнках образ української жінки піонерки з початків поселення і конкурс відкритий українським канадійським малярам на образи на канадійську тему; стипендія за найкраще опрацьовану тему „Вклад українців у культуру Канади".

——x——

Беручи під увагу останні тривожні вісті, які наспіли з рідного краю відносно переслідування культурних діячів, обмосковлювання української мови, нищення культурних надбань та вікових традицій нашого народу, цей З'їзд засуджує цей московсько-большевицький терор в висліді якого винищується українських творців культурних варотостей!

Стефанія Олійник, секретарка.

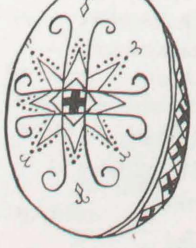

ЗВІТ ПРОВІНЦІЯЛЬНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В МАНІТОБІ

Провінц. З'їзд Союзу Українок Канади відбувся в Вінніпегу в днях 11 і 12 листопада 1966 року при участи поважного числа далегаток і гостей. Цей з'їзд можна зачислити як один з найуспішніших. Відділи в Манітобі були добре зарепрезентовані, — було зареєстрованих 32 делегатки й 56 гостей. З'їзд мав шану вітати голову Союзу Українок Канади пані Анну Токарик.

Доповіді на важливі сучасні теми виголошені на спільних і окремих сесіях були глибоко обдумані й старанно опрацьовані. Учасники З'їзду вислухали їх з великим захопленням. Теми доповідей були: „Канада — державна цілість", — федеральний посол п. Н. Мандзюк; „Преса, як важливий фактор у житті організації", — Наталя Когуська, редакторка „Променя"; „Курс провідництва", — Ольга Завісляк; „Наші цьогорічні здобутки на полі українського шкільництва", — О. Назаревич; „Старі проблеми й нові можливості в розвою українського шкільництва в Манітобі", — В. Сарчук.

Тому, що З'їзд починався 11-го листопада в „День пам'яті" поляглих вояків, делегати й гості взяли участь у Панахиді за поляглих вояків, яку відправив Всеч. о. В. Слюзар, парох Катедри Пресв. Трійці.

Першу спільну сесію З'їзду офіціяльно відкрила голова Ман. екзекутиви Союзу Українок панна Теодора Гаврисишин привітальною промовою.

„Маю шану відкривати цю першу спільну сесію манітобського провінціяльного з'їзду складових організацій СУС, що починається в цей святочний пам'ятний день, коли ми віддали шану та спільними молитвами спом'янули тих, які полягли на полі битви за нашу волю і свободу.

Цей з'їзд відбувається в часі вже відбутих і на порозі інших ювілеїв широкого громадського значіння, а саме: цього року ми відмічували 75-літят поселення українців Канади і тим ми вшановували наших піонерів та зложили їм подяку за їх великий вклад і працю в розбудову нашого життя в Канаді. Далі, ми находимось на порозі святкувань сторіччя Канади та 40-ліття з дня заснування нашої самостійницької організації в Канаді.

Святкуючи ці ювілеї, ми розглядаємо наше минуле і плянуємо наше дальше життя. На таких з'їздах, як сьогодні, ми спільно стараємось розв'язувати важливі проблеми дня. Кожна складова організація СУС буде обговорювати ріжні свої питомі справи. Спільні сесії присвячені справам широкого громадського характеру і сьогодні вечір ми слухатимемо доповіді дост. п. посла Мандзюка на тему 100-ліття канадійської конфедерації та збереження її демократичних основ, а завтра будемо спільно обговорювати справу шкільництва. Ці справи є надто актуальними. Ми радіємо великим числом присутніх на нашому з'їзді, щиро вітаємо вас та просимо до участи в дискусіях".

Слідували привіти від таких установ: Союзу Українців Самостійників, а зокрема від Союзу Українок — Анна Токарик; Катедри Пресв. Трійці — о. В. Слюзар; Колегії св Андрея — о. Д-р С. Савчук; Блажен. Митрополита Іларіона привіт передав Владика Борис, Ман. Управи СУМК — Роман Єринюк; Домініяльної Управи СУМК — І. Юрійчук; Організації СУЖЕРО — Данило Редько.

Наступною точкою програми було вручення стипендії Ман. пров. екзекутиви Союзу студентові Манітобського університету. Цього року стипендію в сумі $50.00 одержав молоденький студент Левко Курдидик за найкраще опрацьовану тему, „Проблема двомовности й двокультурности Канади". Розалія Кондра, референтка стипендії перепровадила цю частину програми.

Головною точкою програми цієї сесії була доповідь федерального посла п. Н. Мандзука на тему „Канада — державна цілість". Дост. посол Н. Мандзюк у цій доповіді висловив свої погляди на питання, яке турбує не лише українців, але й інших горожан Канади.

Вечір закінчився чайним прийняттям улаштованим відділами Союзу Українок у Вінніпегу та оглядинами музею.

Окрема сесія Союзу Українок відбулася в суботу рано 12-го листопада в приміщенні Колегії Св. Андрея. Перед відкриттям сесії відбувся Молебень у каплиці для всіх учасників з'їзду.

Ранішню сесію відкрила голова, Теодора Гаврисишин і висловила радість, що так багато делегаток прибуло на з'їзд. Зокрема привітала пані Анну Токарик, голову Союзу Українок. Президія складалась з таких осіб: Теодора Гаврисишин — предсідниця, Анна Токарик і Наталя Когуська. Секретарювали — Ольга Долинчук і Анастастія Сарчук.

До резолюційної комісії з'їзд вибрав: А. Токарик, Н. Когуську і Т. Гаврисишин. До номінаційної комісії були вибрані: Ю. Дух з Давфину, Марія Негрич, Вайта, Марія Марко, Вінніпег.

Слідували привіти від таких відділів: Л. Українки при Катедрі Пресв. Трійці у Вінніпегу — Марія Марко; Л. Українки, Транскона — М. Нижник; Л. Українки, Давфин — Ю. Дух; Княгині Ольги, Вінніпег — Д. Бабинчук; Доньки України, Роблин — А. Горбай; О. Кобилянської, Портейдж ла Прирі — С. Ковальчук; Л. Українки, Овкбурн — Г. Матієшин; княгині Ольги, Толстой — К. Долинчук; Л. Українки, Мензі — Е. Пелешок; княгині Ольги, Етелберт — М. Козар; О. Кобилянської, Вайта — М. Негрич; О. Кобилянської, Вінніпег — В. Горяк; Доньки України, Флин Флон — А. Перепелюк.

Відчитано писемні привіти від відділів ім. княгині Ольги — Сірко, О. Кобилянської — Сондавн і від пані Михайлини Чвалюк, окружної представниці Мензі, Ман.

Слідували звіти членок Ман. екзекутиви Союзу, які висвітлили обширну діяльність на різних ділянках праці. Найважливіша справа, на яку манітобська управа звернула багато уваги, це: Позаочні Курси Українознавства. Екзекутива співпрацювала й давала всю можливу поміч українській секції, „Товариства Модерних Мов". З приводу цих спільних старань курси позаочного навчання української мови будуть уведені в 1967—1968 році.

У минулому році відновлено ще один відділ Союзу в Брендоні. Потішаючим є те, що більшість членок є молодшого віку й вони виявили бажання стати членом великої організації Союзу Українок та спільно працювати.

Ман. управа Союзу видала стипендії в сумі $100 трьом студентам за добрий попис в Українознавстві. Винагородила членів Молодших відділів СУМК за попис у драмі й красномовстві під час сумківських змагань. Голова, панна Гаврисишин брала участь у конференції СУС в Торонті в м. червні. Також голова ввійшла до Ман. Пров. Жіночого комітету „Експо 67" і учащала на збори та давала можливу поміч у праці цього комітету.

Відбуто окружний з'їзд у Сірко, Ман. Голова й інші членки брали участь у річних і піврічних зборах Манітоб-

ської Жіночої Ради.

З ділянки мистецтва й Музею виконано багато праці, а це: поміч у приготовленні виставки в бібліотеці Форт Гері, „Ред Ривер Ексибишон", визичено речі з музею на виставу під час українського фестивалю в Давфині й інші. Улаштовано ряд лекцій про українське мистецтво на літніх курсах в Колегії Св. Андрея.

На пополудневій сесії перша говорила пані А. Токарик, голова Союзу Українок Канади. Вона поділилась своїми враженнями та заввагами з її обїздки по відділах в західній Канаді. Вона сказала, що членки по всіх відділах стрічаються з поважними проблемами, як: українська мова, рідна школа, молодші відділи СУМК, брак провідництва й інше, але наші членки ідеальні й працьовиті та по можливості поборюють проблеми й праця йде вперед. Пані Токарик також завважила, що членки звертають більшу увагу на культурно-освітню працю. Повідомила учасниць З'їзду про 40-ліття існування Союзу Українок, яке відмічуватимемо Ювілейним З'їздом в липні 1947 р. в Торонті. Кінчаючи свою промову пані Токарик дала признання Ман. управі Союзу Українок за рік-річне уділення стипендії за українознавство студентам Ман. університету й Колегії Св. Андрея, та за допоміжну участь в справі уведення навчання української мови позаочними курсами.

Наступною точкою програми була доповідь Наталії Когуської, редакторки „Променя" на тему „Преса як важливий фактор в житті нашої організації.

Пані Ольга Завісляк пров. референтка Молодших відділів СУМК зреферувала справу „Потреба курсів провідництва".

Наше мистецтво й Музей у зв'язку з ювілейним святкуванням Канади в 1967 р. пані А. Павлик, референтка мистецтва поінформувала з'їзд про потребу мати добру літературу в англійській мові, про наше мистецтво, щоб роздавати туристам, які так часто заходять оглядати музей. З приводу Сторіччя Канади та Пан-Американських Спортових Змагань, які відбуватимуться у Вінніпегу, сподіваємося багато туристів, які будуть заходити до нашого музею. Референтка висловила прохання, щоб членки відділів пристарали маленькі вишивані речі (сувенірс) та переслали до Муз. Комітету. На показ пані Павлик мала маленьку виставку дрібних вишитих речей.

Вислухавши доповіді й реферати делегатки й гості ставили багато питань до доповідачів — вив'язалась дуже цікава дискусія, в якій брали участь: М. Білоус, М. Марко, А. Горбай, М. Сенішька, Ю. Дух, А. Павлик, М. Нижник, Р. Супрун.

По закінченні сесії учасниці З'їзду перейшли до іншої залі на спільну сесію СУС, де вислухали ще дві доповіді.

В неділю 13-го листопада всі учасники З'їзду взяли участь у святкуванні 35-ліття організації СУМК в залі Собору св. Покрови.

Склад Манітобської екзекутиви Союзу Українок: Теодора Гаврисишин — голова, Ольга Завісляк — уступивша голова, Єлисавета Білич — заступниця, добр. М. Керніцька — рекордова секретарка, Анастасія Сарчук — кореспсекретарка, Марія Симчич — касієрка, Ангелина Павлик — голова комітету філії мистецтва й Музею. Референтки: Галя Ласько — освіти, Розалія Кондра — стипендій, Ольга Долинчук — журнала „Промінь", Галя Майба — архіву, Ольга Фуга — горожанства, Ольга Завісляк — молодших відділів СУМК, Марія Юрків — Цивільної Оборони, Константина Сарчук — предс. до Асоціяції Консументів Канади, Теодора Гаврисишин — предс. до Манітобської Жіночої Ради. Контрольна Комісія: М. Кушнірик, М. Нижник, М. Анонійчук.

На організаційний фонд делегатки й гості зложили $206.00.

А. Сарчук, кореспсекр.

УХВАЛИ З'ЇЗДУ

Цей провінціяльний з'їзд Союзу Українок в Манітобі вітає надходяче Сторіччя Конфедерації Канади, висловлює свою радість з проєктів і плянів на Світову Виставу в Монтреалі, поручає членству в Манітобі, включатися в місцеві комітети Сторіччя, плянувати свій виїзд на Світову Виставу до Монтреалу і зложити свою датку на фонд заплянованого проєкту Союзу.

Зібрані на провінціяльному з'їзді у Вінніпегу делегатки і гості-членки щиро повітали заходи центральної управи Союзу відмітити ювілейний рік 40-ліття організації святковою програмою на головнім з'їзді в Торонто літом 1967 р.

Заслухавши доповідь референтки молодших відділів СУМК, Ольги Завісляк, цей з'їзд стверджує негайну потребу курсів для вишколення провідників в Манітобі, і припоручує провінціяльній екзекутиві в порозумінні з централею поробити всі можливі старання, щоб такі курси чи симинарі організувати, а на викладачів курсів ангажувати фахових людей.

Прийнявши до відома стан журнала „Промінь", цей з'їзд постановляє, що журнал повинен знаходитись в домі кожної членки Союзу по відділах і уважаючи, що преса завжди потребуватиме фінансової піддержки, рекомендує, що кожний відділ Союзу повинен бодай раз в рік зложити поважнішу суму на пресовий фонд журнала.

Після звідомлення голови філії Мистецтва і Музею Союзу Українок в Манітобі, Ангелини Павлик, з'їзд поручує, щоб головний комітет Мистецтва і Музею опрацював таку інформативну літературу в англійській мові про українське народне мистецтво та про Музей Союзу.

На весні

Скресла крига. Шумить Дніпро, сивіє й чорніє й плескає в береги; розвивається верба, зеленіють очерети.

Зацвіли вишні, прокувала сива зозуля. Красно в садочку! Прослався зелений барвінок, голубо зацвів! Червоніє зірка! Повився горобинний горошок; вовча ступа попустила широке листя: цвіте-процвітає мак повний — і сивий, і білий, і червоний; розкинувсь по землі синій ряст! Розрослась зелена рута. А на самому березі верба аж геть попустила віти на воду.

М. Вовчок.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З ХРЕСТИН НА „ПРОМІНЬ"
Судбурі, Онт.

В неділю, 9 жовтня, 1966 року, відбулися хрестини Михайла - Тихона — сина Томи і Ольги Михалків. Чину хрещення довершив о. А. Тетеренко, парох Української Правос. Церкви св. Володимира. Хресними батьками були: Микола Рапундало і Марія Макаренко.

Після смачного обіду, що так гарно і привабливо приготовила пані Валентин з Монтреалю — бабця маленького Михася, на заклик кумів, присутні обдарували новонародженого гарними дарунками, а особливо щедро обдарувала його поважним чеком бабця Валентин.

П-во Михалків також втішаються старшою донечкою Христунею, яка має 3 роки. П-во Тома і Ольга Михалків є активними членами Української Правосл. громади і допомагають на різних ділянках громадської праці.

При цій нагоді на заклик куми п. М. Макаренко, присутні склали $10.00 на прес. фонд „Променя".

Многі літа, щастя та здоровя маленькому Михасю-Тихону та його батькам.

Присутня.

ПРИЄМНА НЕСПОДІВАНКА

Наш активний член Жіночого Товариства ім. Лесі Українки при Церкві св. Покрови в Монтреалі п. Мелентина Новікова зі своїм сином Юрієм придбали свою хату і з цієї нагоди Жіноче Товариство та приятелі і родичі влаштували їм милу насподіванку. У суботу 28 січня ц. р. в залі при Церкві св. Покрови зібралося біля 100 осіб, щоб відзначити цю родинну подію. Несподіванка була дійсно велика, бо п. М. Новікова приїхала варити кутю для прийняття, яке мусіло відбутися у неділю при громаді, та замість цього її привітав хлібом і сіллю п. Василь Сойко (від комітету), а внучка її Ліда, вручила гарну китицю червоних рож, та всі присутні гучними оплесками її привітали. Прийняття відкрив п. В. Сойко, попросив настоятеля о. Олександра Костюка перевести молитву, та передав провадити цей вечір проф. А. Степовому, який дав коротку характеристику п. М. Новікової як громадської діячки та як доброї людини.

З теплими привітами виступили: о. Олександер, добр. Галина Костюк як

Під час чину хрищення, куми — Марія Макаренко і Микола Рапундало.

голова Жіночого Товариства і п. Віра Вусата, яка вручила гарні подарунки від присутніх. Пані М. Новікова була зворушена від цієї милої несподіванки, та щиро подякувала всім присутнім за прийняття та подарунки для неї.

Під час прийняття на заклик п. В. Сойка була переведена збірка на церкву і на пресу з чого призначено на журнал „Промінь" 5 дол.

При смачній і обильній вечері гості мило провели вечір, який буде для всіх приємною згадкою.

М. Степова.

З НЕСПОДІВАНКИ — НА ПРЕСУ
Лашін, Кв.

В часи ісходу і тиняння по ДіПі таборах в Австрії ми спали в бараках на солом'яних матрацах двохповерхових ліжках. Одного разу, я лежав і дивився на брудну і мокру підлогу від розтопленого снігу і просив Бога... лише, чистого ліжка з білими простиралами. Читав колись статтю в „Українському Голосі" активної діячки жіночого руху і вельми культурної і працьовитої журналістки пані Савелі Стечишин про значення чистого ліжка для відпочинку, та й пригадалися мені таборові нари і рація пані Стечишин. Канув той час і, мабуть, міська управа Зальзбургу спалила ті бараки з нарами. Хай вони горять! Прийде час на огонь і тих мільйонів матраців і таборів, де наші люди мучаться! Але ми — в Канаді. Проблема з м'якими ліжками і білими простиралами розв'язана. Праця й невеличка ощадність уможливлюють через декілька років „зачепитися" і за власну хатину. Одним це щастить скоріше, а іншим пізніше, але великий відсоток наших людей вже є власниками своїх хат і, зрозуміло, сплять в чистих ліжках. Останнім власником своєї хати стала і родина Малицьких. За старим звичаєм наші люди вітають нових власників, а священик ще й посвятить хату, щоб все було гаразд. Близькі друзі: С. Глинський, О. Штихно й М. Морган зорганізували несподіванку, а о. митрофорний протоерей Е. Чижів посвятив хату при співі церковного хору під диригуванням П. Кисленка, в суботу 10. 12. 1966 р. Після посвячення хати відбулося в залі церкви св. Юрія родинне свято за багатим столом. Звеличив це родинне свято, в Лашін перебуваючи, український письменник Улас Самчук. Малицькі родом з Буковини, активні члени православної церкви і відділу СУЖЕРО. Іван Малицький був декілька разів членом церковного заряду та членом управи відділу СУЖЕРО, а тепер є членом контрольної комісії, а Броніслава Малицька є й членом відділу СУК. На національні і церковні справи обоє є чутливі й жертвенні. Хай ця мила несподіванка буде їм подякою за їхню любов до України, церкви і щиру жертвенність. І на цьому родинному святі не обійшлося, лише багатим обідом. Панство Малицькі пожертвували на церкву $25.00 та зібрано на Пресовий фонд часописів: „Українські Вісті" — $15.00, „Український Голос"— $10.00 та журнал „Промінь" — $10.00. Панству Малицьким бажаємо щастя й спокою у своїй хаті, а жертводавцям щире спасибі.

А. Білоцерківський.

ПОКАЗ ТА ПРОДАЖ РІЗДВЯНОГО ПЕЧИВА

З нагоди ювілейних Святкувань Сторіччя Канади, Рада Народнього мистецтва під проводом Л. Коссара в Торонті влаштувала показ і продаж Різдвяного печива всіх етнічних груп в суботу 21-го січня 1967 р. в будинку Консумерс Ґаз Компані.

Відповідно до звичаїв окремих етничних груп (всього було 24 етничних груп) кожний стіл був святочно прикрашений. Коло столів допомагали продавати дівчата та жінки в національних убраннях, що особливо приваблювало людей.

Український стіл прикрашували та поприносили печиво й інші наші Різдвяні страви жінки з різних наших організацій, які згуртовані при Комі-

теті Українок Канади, що зайнявся влаштуванням цієї імпрези.

Український стіл особливо приваблював гостей підійти та подивитися не тільки на їжу, але й на наших гарних панночок в національних строях — Калину Солонинку та Ольгу Цвік, які нам дуже добре допомагали при продажу.

Особливо відзначився наш стіл виставленими посеред столу калачами (поставленими один на другий — їх було три) з розсвіченою свічкою на верхньому калачі. Навколо калачів лежав віночок з пшениці. Теж стояв на столі, прикритому вишиваним обрусом, невеличкий дідух. Рядом там стояла мальована миска з кутею, яку ми давали бажаючим покоштувати. Теж був на столі наш традиційний борщ, пиріжки, голубці (їх ми найскорше розпродали хоч і мали їх багато), вареники з капустою та картоплею, риба, вушка зі сливками та різне солодке печиво: маківник, медівник, овочевий завиванец, вергуни, пиріжки зі сливками та маком, пампушки, коржики.

Весь прибуток з продажу був призначений на здобуття фондів для переведення плянів з нагоди святкувань Сторіччя, що собі проєктує зробити в цьому році Рада Народнього Мистецтва.

З. Плітас, прес. рефер.

З ДІЯЛЬНОСТИ МОЛОДШОГО СУМК
Виндзор, Онт.

Молодшим відділом СУМК опікується відділ Союзу ім. Лесі Українки. Працю нашу ведемо в залі при церкві Св. Володимира.

Сходини молоді відбувалися кожної пятниці від 7 до 9 вечора, крім літнього сезону. Дітей на сходинах було около 42. Комітет виплянував програму праці. В першій половині року сумківці мали проби танців першу годину, а другу годину присвячено зборам, нарадам, або були години робіт, як плетення кошиків, коробочки на перла, подушечки на голки ,плетені з соломи підкладки, виробляли гаманці на ключі та гроші.

В другій половині року сумківці приготовлялись до церковного базару, продавали речі, що їх виробляли. Під час базару зібрали $37.00, з чого дали частину на церкву. Першого тижня в місяці, сумківці відбували свої збори; вони мають свій заряд та комітет — спортовий і забавовий. Збори відкривали молитвою а закінчували сумківським кличем. Часом по зборах був спільний спів, яким керував хтось з старших.

Всі наші сумківці були також учнями української школи і навчання співу входило в шкільну програму. Так само з наукою релігії, яку вони побирають в недільній школі. Під час Великого посту вчились писати писанки хлопці і дівчата, а по закінченні лекції одержали нагороди за найкраще виконані писанки.

Сумківці завжди брали участь в концертах та інших імпрезах, де виступали в музичних точках, співі і танцях. Ходили колядувати на церкву. Хлопці з молодшого СУМК-у прислуговують священикові біля престолу під час Богослуження. За минулий рік сумківці улаштували 4 забаві та відбули 10 зборів.

В комітеті, що опікувався сумківцями були пані: І. Римар, К. Лейн, Н. Кравець, М. Строкан. Помагали: О. Торошенко, пані Ферис, добр. Л. Боднарчук, (панна) М. Торошенко. Навчав танців Денис Строкан, голова старшого СУМК. Помагали Денись Дуган, Мотря Торошенко і Линда Свинтак.

І. Римар, референтка СУМК.

НОВИНКИ З ДІЯЛЬНОСТИ ВІД. ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
в Смокі Лейк, Алта.

Вечером 21 листопада 1966 р. наш відділ улаштував святочні сходини для відзначення роковин своєї патронки Ольги Кобилянської.

Голова т-ва, пані Марія Вовк відкрила сходини молитвою. Програмою керувала добр. З. Туржанська. У своїм вступнім слові добр. Туржанська пояснила про значення таких рокогин та оповіла про життя цієї видатної української письменниці. Пані Анна Крисовата прочитала реферат про творчість Ольги Кобилянської.

В другу частину програми входило відмічення роковин Першого Листопада. Реферат про історичні події Листопада прочитала пані Півовар. Доповнили вечірню програму делегатки на зїзди Союзу Українок: Пані Ваділ делегатка на окружний зїзд до Вільна, Алберта і пані К. Сербан — на зїзд до Едмонтону. На вечірку, крім членок відділу були присутні сестриці св. Анни.

***

Заходами відділу відбувся 22 грудня концерт Св. Миколая. В концерті брали участь старші, молодші сумківці. Підготовкою концерту займались добр. і о. Туржанські. В програму входили колядки і деклямації. Хоч погода була холодна, на концерт прибуло гарне число громадян.

На закінчення програми прийшов св. Миколай і справив дітям багато радости роздаючи їм подарунки. Ролю св. Миколая дуже добре виконав Андрій Туржанський. Концерт закінчився гимном „Ще не вмерла Україна".

***

Спільна Свята Вечеря відбулась в Навечеріє Йордану 18 січня. Приготованням вечері зайнялись членки т-ва спільно з сестрицтвом. Простора заля Українського Народного Дому заповнилась гостями - громадянами. Молитву перед вечерою провів Всеч. о. Туржанський. По вечері о. Туржанський виголосив промову, навязуючи її до традицій та їх значення в житті народу. На закінчення сумківці проспівали кілька колядок під проводом добр. З. Туржанської.

Мотрона Лопатинська.

СВЯТО КНИЖКИ
Лонґ Бренч, Онт.
Відділ ім. С. Русової

В неділю 20 листопада 1966 року в год. 7.30 вечора відбулося Свято Книжки і мистецька виставка при церкві св. Димитрія з участю новозорганізованого молодшого відділу СУМК.

Свято відкрила вступним словом Н. Гриняк та переводила програмою. Реферат про значення книжки перечитала пані П. Кумпан. „Піду в садочок" співала сумківка О. Гриняк, „Думки І. Франка про науку і книжку" — деклямували сумківці — К. Прокопів, Б. Прокопів, Б. Пилипюк, Д. Дейголос, „Дощик" — деклямувала І. Пилипюк, найменша сумківка, „Творчість І. Франка" — прочитала пані М. Мартинюк, „Хвилі", на піяно — сумківка О. Наум, „Сповідь" читала — деклямували сумківці В. Вірстюк, М. Наум, М. Козак, М. Міненко. „У щастю треба мати міру", О. Глібова, художнє читання — пані Р. Наум, „Наша країна багата" — деклямувала Н. Гриняк та подякувала сумківцям та їх виховницям, що підготовили дітей на це свято. А також подякувала присутнім, що своєю присутністю звеличали це свято і запросила всіх залишитись на чайок, що його приготовили наші членкині і оглянути мистецьку вистав-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ку. Вишиті картини, килими та різні чудові вишивки.

Під час чайку пані зробили збірку на журнал „Промінь". Пані М. Пилипюк продавала квитки на вишиту серветку, яку подарувала пані О. Собчак. Щасливий номер дістав пан Коман і виграв цю серветку. Пізніше під час забави була розіграта вишивана подушка, яку подарувала добр. А. Міненко, а прихід весь для молодшого СУМК. Програма свята була успішна.

Приємна атмосфера панувала під час гутірки при чайку.

Н. Гриняк.

СВЯТА ВЕЧЕРЯ
Ту Гилс, Алта.

В день Навечіря Богоявлення 18-го січня, вечером в громаді Пресвятої Трійці в Ту Гилс, Алта. відбулося Велике освячення йорданської води місцевим парохом о. П. Зубріцьким, дякували п. С. Мулька та п. В. Фуштей. Церква була виповнена вірними.

По освяченню води о. Парох виголосив повчаючу проповідь. По відправі вірні набравши св. води в посудини, сходили в залю під церквою на спільну Святу Вечерю, яку приготовили членкині місцевого відділу Союзу ім. Л. Українки разом з членками громади.

Коли всі засіли за столи, о. Парох провів молитву та поблагословив страви. По вечері о. Парох привітав присутніх. У своїм слові спинився коротенько над доцільністю мати такі спільні громадські вечері чи обіди. Пригадав присутнім, що наші родичі піонери не були багаті золотом чи сріблом, коли 75-ть літ тому прибули до Канади, але були багаті вірою, надією та любовію супроти Бога, церкви та своїми рідними звичаями, які і нам передали. Закликав, щоб і надалі ми всі зберігали свою рідну віру, мову та звичаї і традиції, якими наш нарід такий багатий.

Після промови о. пароха промовляв п. С. Мулька, він подякував о. Парохові за науку, жінкам за приготовлення смачної вечері і учасникам, які своєю присутністю звеличали Святий Вечір. По вечері діти недільної школи колядували. (Колядок вчили вчителі: п. В. Фуштей, пані: Ольга Храпко, Айріс Козмак, та Марійка Олійник). Гості вислухали малих колядників та склали дітям недільної школи коляду. Ще довго по вечері старші громадяни колядували, обмінювалися думками, пригадували, як то святкували Свята в Рідним Краю та вели дружні розмови між собою.

Марія Андріящук,
Марія Солоджук.

ГРОНЛИД, САСК.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулися 4-го грудня 1966 р. в Народнім Домі Івана Франка. Голова пані Н. Антонійчук відкрила збори молитвою. Предсідницею була пані М. Арсеній, секретаркою пані С. Іванусь.

Діяльність товариства: за рік відбулося 8 місячних зборів, 3 засідань заряду. Товариство приготовило спільне свячене, храмовий обід і обід на День Подяки. Членки улаштували випродаж Великодного печива і українського вишиття. СУМК під управою пані З. Панчук виступив з концертовою програмою на День Матері. Відбулося прийняття членів з нагоди золотого і срібного ювілею. Членки помагали в чотирьох похоронних перекусках. Мали осінню вечерю, приготовили і видали дві весільні вечері. Вшанували старшу членку і влаштували прощальний вечерок для членки. Відбулася гра бінго, з якого прихід призначено на „Історію Українців в Канаді". Вислали жертву на Інститут Петра Могили $25.00, т-во посилає хворим членкам цвіти.

Осталося в касі з 1965 р. — $387.60, приходи в 1966 р. — $1,584.11, розходи — $952.17, осталося — $1,019.54.

Заряд т-ва на 1967 рік: Почесна членка Вікторія Щербій, голова — Н. Антонійчук, заступниця — М. Арсеній, рекордова секретарка — З. Панчук, фінансова секретарка — С. Іванусь, касієрка — М. Данилюк. Господині — Т. Пшик, А. Петрів (І.), А. Петрів(В.), М. Боднарук, Х. Щербій.

Контрольна комісія — М Арсеній, В. Нівраньска, О. Добровольска.

Комітет до квітів, Анна Петрів (В.), П. Данилюк.

Архивістка — Т. Гурська.

Марія Данилюк. секр.

ВОТЕРФОРД, ОНТ.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися 27-го листопада 1966 р. в залі Української Православної Церкви в присутности 20 членок. Отець Гліцький провів молитву. Збори відкрила голова т-ва пані Рузя Галик. Вшановано членок, які відійшли у вічність. Предсіднищею зборів була пані П. Залуцька, секретаркою пані А. Кондрат. Звіт з цілорічної діяльности здавала секретарка пані А. Кондрат. Уступаюча голова пані Р. Галик подякувала членкиням за кооперацію та успішну працю на церковнім і народнім полі.

Огляд діяльности т-ва за 1966 рік: В протягу року відбулось 7 місячних зборів і 2 засідань. Жіноцтво приготовило Йорданську Святу Вечерю. Спільне Свячене, обід - прийняття під час візитації і дві перекуски. Членкині зайнялися збіркою на квіти і купили їх до церкви. Улаштували прощання для церкви та всього т-ва. Тут хор під проводом пана П. Малиша заспівав „На многі літа".

По цім голова т-ва пані Василина Кучер привітала пані Чужевську в імені жіночого т-ва, складаючи їй найщиріші побажання та вручила дарунок.

Пані Чужевська зворушено подякувала членкиням та всім за їх присутність що її привітали в день уродин, та дякувала за такий гарний дарунок від т-ва.

По цім ювілятка покраяла торт, що його спекла і прикрасила пані М. Сокол. Прийняття закінчено подаванням торту і чаю.

З нагоди цього прийняття пані Чужевська подарувала 10 долярів на журнал „Промінь", 4 доляри на пренумирування „Проміня" для себе на рік 1967, а 6 долярів на пресовий фонд.

Настасія Микитюк, секретарка.

З НАГОДИ СІМДЕСЯТИЛІТТЯ НА „ПРОМІНЬ"
Вернон, Б. К.

В середу, 18 січня 1967 р. по Йорданській Святій Вечері, у церковній залі, членкині відділу ім. св. Ольги у Вернон, Б. К. привітали свою членкиню пані М. Чужевську з нагоди її 70-тих уродин. Цей звичай уведено в нашім відділі вже кілька років тому, щоб мати прийняття для наших членкинь з нагоди їх 70-ліття.

Всеч. о. Я. Рибалка привітав Ювілятку бажаючи їй всього найкращого в імені присутніх, та щоб вона у щастю і здоровю могла далі працювати

даж Великодного печива і писанок. Старанням т-ва відбулось свято День Матері і роковини Лесі Українки. Т-во подало поміч під час здвигу Молодшого СУМК-у.

Т-во виповнило бюджет до централі Союзу, вислало $20.00 на Колегію Св. Андрея, дало $5.00 на поборювання недуги рака, жертвувало $583.00 на матеріял і роботу покриття сходів до церкви, вислало $25.00 на Інститут Св. Володимира в Торонто, купило дарунки шкільним дітям на Св. Миколая, горнятка до кухні і членки помалювали дві кімнаті, т-во пожертвувало $313.00 на шафи до двох кімнат і купило нову кухню та меблі до парафіяльної хати.

Фінансовий звіт: З року 1965 осталось в касі — $291.20, приходи в 1966 р. — $1,004.86, розходи — $1,249.45, в касі осталось — $46.61.

Заряд т-ва на 1967 рік: Голова — Анна Ткачук, заступ. голови — Анна Кондрат, рекордова секретарка — Ольга Андрушко, фінансова секретарка — Валя Бунт, касієрка — Рузя Свидорович. Контрольна комісія — П. Залуцька, Р. Галик, і А. Андрушко. Опікуни хворих — М. Дроздовська і П. Залуцька.

Ольга Андрушко, секретарка.

ПРИНС АЛБЕРТ, САСК.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори товариства відбулися 11-го грудня 1966 р., в залі під церквою, при участі 30 членок. Голова пані А. Марусяк відкрила збори, а о. П. Бублик провів молитву. Предсідницею зборів була добр. К. Бублик, а секретаркою пані А. Кіндрачук. Членки заряду та голови комітетів здавали звіти з цілорічної праці. Товариство нараховує 40 членок, які за рік відбули: 9 місячних зборів, 2 засідання заряду та 4 засідання разом з церковним зарядом. Заходом освітнього комітету улаштували концерти: на День Матері, на Свято Святого Миколая ,на честь Т. Г. Шевченка та реферат про Св. Княгиню Ольгу. Членки та прихильниці ходили колядувати та щедрувати, а також допомагали учням недільної і рідної школи колядувати.

Протягом року було улаштовано: Несподіване прийняття для 34-ох заслужених членок, прийняття для пані Михайленко з Саскатуну, яка поінформувала присутніх про перехід конгресу та висвітлила знімки з подорожі по Австралії, подали перекуску після Св. Місії, приготовили сніданок для дітей після Св. Сповіді, зорганізували пікнік для дітей при кінці навчального року, видали храмовий обід, пущення перед Великим Постом, випродаж Великоднього домашнього печива, спільне свячене та обід на День Подяки ,під час обіду приймали нововписаних членів до громади.

Членки допомагали і брали участь в праці при Червоному Хресті (зробили ковдру), при збірці на недугу рака, а також при Дарувані Крові Клініці. Членки мали вечерки вишиття, плетення з лози та навчали дівчат писати писанки. Приготовані і зібрані вишиті речі мали на Принс Албертійській виставі, під час того також демонстрували писання писанок. Вишиті речі мали на продаж під час осіннього карнавалу.

При церкві працює недільна та українська школа. В недільній школі зарегістровано 75 дітей, які поділені на 4 кляси. Цього року в школі навчали: пан В. Олесько, пані С. Олексин, пані А. Франс та добр. Бублик. До рідної школи учащає 56 дітей і вони поділені на 3 кляси, навчають: о. П. Бублик, добр. К. Бублик та панна Н. Бублик.

За рік членки приготовили: 1 похоронний обід і 2 похоронні перекуски. Жертвували: $200.00 на Інститут П. Могили в Саскатуні, $320.00 на церкву, $33.00 на журнал „Промінь", $80.00 на фонд Сторіччя до централі, $10.00 на стипендію для найкращого учня в українській мові в технічній школі в Принс Алберт. Купили заморожувач до парафіяльної резиденції та посуду до кухні.

В касі лишилося з 1965 р.	— $ 631.92
Приходи в 1966 р.	— $3,018.67
Розходи	— $2,614.35
В касі осталося	— $1,036.24

Заряд на 1967 рік: Голова — А. Марусяк, заступниці голови — М. Остапович і А. Франс, секрет. — А. Кіндрачук, заст. секр. — Р. Сопотик, кореспонд. секр. — К. Бублик, касієрка — З. Бальон. Контрольна комісія: Ф. Боднар, Д. Дмитрук, О. Гавриш. Культурно-освітний ком.: Добр. К. Бублик, Ю. Голик, А. Франс. Комітет до Червоного Хреста: Д. Панчук та М. Остапович. Комітет відвідування хворих: М. Гринюк, А. Романович, С. Фучко, А. Марковська та П. Молдован.

Сестриці: С. Фучко, М. Настюк, Н. Гринюк, Гриненко і Симчук.

Господині: Д. Піт, А. Кардаш, Смитанюк, Підгайчук. Гладиш, П. Молдован та М. Гринюк.

Мистецький ком.: Д. Панчук, А. Кіндрачук.

Анна Кіндрачук, секрестарка.

МУСІДОРА, АЛТА.

Річні збори жіночого т-ва відбулися 4-го грудня 1966 р. в Українському Народнім Домі. Збори відкрила голова т-ва пані Софія Лясик молитвою. Членки заряду здавали звіти діяльности.

За рік т-во відбуло 9 місячних зборів. Т-во улаштувало роковини Лесі Українки. Членки приготовили пирогове пущення. Перед Великоднем улаштували бінго, продаж домашнього печива та розіграву писанок. В серпні наше т-во мало приємність вітати голову Союзу Українок Канади пані Анну Токарик. Членки приготовили обід на День Подяки і обід на храмове свято нашої громади. Наш буджет до Централі ми виповнили вповні.

Приходи в 1966 р. — $193.00, розходи $460.30, в касі осталось $71.86.

Заряд т-ва на 1967-мий рік: Голова — Софія Лясик, заст. голови — Єлена Ільков, секретарка — Катерина Мандрусяк, касієрка — Параска Сорокан. Господині — Марія Костюк, Марія Кревенчук, Єлена Лизанчук.

Членки нашого т-ва в Мусідорі бажають журналові „Промінь" найкращих успіхів, а нашій редакторці Н. Когуській кріпкого здоровя і много літ прожити.

К. Мандрусяк, секретарка.

ГЕФОРД, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори відділу відбулися в неділю 4-го грудня, 1966, в церковній залі. Предсідницею зборів була голова Михайлина Симчич, секретарювала Стефанія Гавриш. Збори відкрито співом „О Україно" і дво-хвилинною мовчанкою за померлих членкинь.

Слідували звіти: з цілорічної праці дала звіт голова Михайлина Симчич, звіт фінансовий — Анна Федейко (касієрка), контрольної комісії — Олеся Михайлюк, звіт референтки „Променя" — Єленка Лазарович, від Материнського комітету говорила Єленка Лазарович, від Комітету Сторіччя Канади подала свої зауваги Олеся Михайлюк, від Добродійного комітету — Параня Сулятицька, звіт господинь — Катерина Котелко.

Діяльність відділу за 65-66 рік: Від-

булось 7 місячних зборів, 2 надзвичайних засідань заряду. Праця почалась в грудні, де членки приготовили торбинки дітям недільної і української школи і роздали під час Миколаївського концерту. Відділ опікується недільною і українською школою, та допомагає фінансово. Кожного року купуємо дітям лекції і підручники. На закінчення шкільного року улаштовуємо їм прогульку, пікнік. Учителями цих кляс є добр. і о. Мельник, Ольга Андрущак і Марія Максюта. На Йордан членки ходили щедрувати. В лютім — роковини патронки відділу Ольги Басарабової і Лесі Українки. Відбули пирогове пущення. Вислали на проєкт Сторіччя Канади $150.00. Постаралися фіранки і покриття на крісла до парафіяльної хати. Відділ купив матеріял і викінчили церковну залю і помалювали цю залю. Членки приготовили спільне свячене, весняний базар і чай, де продавали печиво, вишивки і писанки. Дали великодні кошики хворим у льокальнім шпиталі. Приготовили і видали вечерю на градуацію 12-тої кляси, срібний чай членам і комітетам Музичного Фестивалю. На Зелені Свята разом з громадою відбули храмове свято з обідом. Взяли активну участь в окружнім зїзді в Норт Бетлфорд, дали вишивки і писанки на виставу. Голова відділу вшанувала всіх померших членкинь відділу, встромляючи цвітку у вазу за кожну помершу, проголошуючи її імя.

Відділ купував квіти і висилав картки побажання хворим у шпиталю. Пращали три членки дарунками: Добр. Зузак, Анну Семко і Олену Бартко. Молебень в День Подяки, прощальний вечерок для о. Зузака і родини, як також прийняття для Всеч. о. Мельника і добр. Відділ закупив марки Марусі Бек і вислав на „Промінь" $15.00. Членки приготовили 2 перекуски, взяли участь в Пров. З'їзді і Окружнім З'їзді. Делегатками були: Ольга Степанюк, Марія Калин і Михайлина Симчич. Жертвували на Зелений Гай $25.00, на організаційний фонд $35.00, на музей $25.00. Гостили в себе голову Союзу, пані Анну Токарик і мали прийняття для неї. Зложили вінок на памятнику в день Поляглих. Вручили ложечки з відзнакою Союзу уступаючому зарядові — пані Барабаш, Андрущак і Калин.

Пані Карплюк, членка відділу зібрала суму $117.00 на Історію Українців Канади.

Фінансовий звіт: в касі осталось з 1965 — $1,107.96, приходи за 1965-66 — $1,928.17, розходи — $1,290.91, в касі осталось — $1,745.32.

Заряд на 1967: уступаюча голова — Михайлина Симчич, голова — Ольга Андрущак, заст. голови — Параска Барабаш і Михайлина Симчич, секретарка — Марія Д. Калин, заст. секр. — Стефанія Гавриш, касієрка — Анна Федейко. Референтка „Променя" — добр. П. Мельник, добродійної праці — Параня Сулятицька і Марія Возьня. Комітет Століття — Олеся Михайлюк і Михайлина Симчич. „Вестерн Мюзіюм" — Ольга Андрущак, Стефанія Гавриш і Параска Барабаш.

Материнський комітет — Єленка Лазарович, Стефанія Гавриш, Евгенія Боклащук, Анна Федейко, Марія Д. Калин.

Господині: Марія Карплюк, Анна Калин, Софія Трефяк, Анна Лозовчук і Доця Білик.

Контрольна комісія: Олеся Михайлюк, Ліда Ланська і Евгенія Боклащук.

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 18-го грудня, 1966 року в Народнім Домі ім. Тараса Шевченка. Голова т-ва Софія Процюк відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була Софія Процюк, секретаркою Катруся Хомин. Звіт діяльности здавали членки заряду і комітети.

Огляд праці відділу за рік 1966: В протягу року відбулось 5 місячних зборів і 2 засідань. Виповнено бюджет до Централі Союзу. На зборах крім нарад ми читали обіжники з Централі. У квітні мали весняний карнавал, на якім мали випродаж домашнього печива. Мали спільне свячене пасок і видали обід у день Провода у нашій церкві. Влаштували прощальний вечерок для п-ва Охітвів, які від'їхали з нашої околиці до Саскатуну. Видали холодну вечерю на цей вечерок. Вислали дві делегатки на збори оселі „Зелений Гай" у липні, які були вибрані до Жіночого Комітету. У день Покрови видали членки храмовий обід. У цей день загостив до нашої церкви Всеч. о. Бублик з Принс Альберт, і Всеч. о. Кравченко з Саскатуну.

Приготовили і видали поминальний обід. Мали вечерок і прийняття для пані А. Токарик, голови Союзу. Розкупили значки „Марусі Бек", прихід вислали на „Промінь". Вислали $30.00 на проєкт Сторіччя Канади. Купили книжку, яка була вислана до нас з Централі і програму Свята Книжки. Заплатили частину на морозильник до парох. хати. Купили нову посуду до т-ва. Висилали картки поздоровлення хворим членкам у шпиталі, також до мамів новонароджених дітей. Купили дарунки для трьох членкинь, які від'їхали від нас до інших околиць. Улаштували осінній базар, видали вечерю та перекуску, також мали випродаж домашнього печива та ручних робіт.

З відвідин голови Союзу А. Токарик у Ґлеслин, Саск. Голова т-ва Анастасія Гаврилів вітає голову Союзу корсажем. Допис був поміщений в ч. 3 на стор. 28.

Фінансовий звіт: З року 1965 осталось у касі — $1,076.69, приходи в 1966 — $339.06, розходи — $381.32. Осталось у касі — $1,034.43.

Заряд відділу на рік 1967: Голова — П. Софія Процюк, заст. голови — П. Анна Вережак, секретарка — Катруся Хомин, касієрка — Орися Олексин. Контрольна комісія — Марія Жарий, Катерина Божовська (Олекси), Михайліна Місюра. Господині — Марія Угрин ,Анна Олексин, Анна Місюра, Доця Буджак, Катерина Божовська (Андрія), Василина Михайлюк, господиня начиння — Софія Олексин. Соціяльний комітет — Олена Міхайлюк, Маруся Олексин, Маруся Колібаб.

Катруся Хомин, секретарка.

РОЗА, МАН.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 4-го грудня 1966 р., в Народнім Домі. Збори відкрила молитвою голова т-ва Анна Баран, яка також була предсідницею. Секретаркою була Марія Чубей.

Звіти діяльности здавали членки заряду.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ДО УКРАЇНСЬКИХ ГОСПОДИНЬ - ЧИТАЧОК

Українська кухня славиться своїм смаком страв і відживною їх вартістю. Багато наших пань знають як приготовляти страви, випікати печива. Хочете поділитись своїм кулінарним знанням з іншими? Редакція запрошує вас до співпраці. Присилайте приписи страв ,печив хлібних, тортів, великодніх, мясив, яринних страв. Будемо вдячні за кожний припис. Висилайте на адресу журнала „Промінь".

Редакція.

За рік відбулось 6 місячних зборів, 1 бінго, Спільне Свячене, День Матері. Членки приготовили обід на храмове свято і обід на поминальні Служби Божі церковної громади.

Мали осінню курячу вечерю і пирогове пущення. На сходинах, які відбуваються по домах членок, читано обіжники і реферати. Замість квітів на могилу членки бл. пам. Катерини Чубей, товариство зложило на нев'янучий вінок 10 долярів на „Промінь". Членки також поставалися шафу до кухні в Народнім Домі, помили церкву і купили квіти і інші речі до церкви.

Фінансовий звіт: з року 1965 осталось в касі — $485.99, приходи в 1966 році — $700.47, розходи — $716.40, в касі осталось — $470.06.

До Заряду на 1967 рік увійшли, голова — Анна Баран, заст. голови — Варвара Романюк, рекордова секретарка — Юстина Чубей, фінансова секретарка — Марія Чубей, касієрка — Єлена Чубей, контрольорки — Єлена Когут і Василина Чубей. Господиня — Юстина Чубей. Сестриці — Варвара Романюк і Елена Чубей.

Анна Баран, голова.

ТОРСБІ, АЛБЕРТА
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори жіночого товариства відбулися 5-го грудня 1966 року в Народнім Домі. Збори відкрила голова, пані Е. Бабяк, молитвою. Предсідницею була пані О. Кіящук, секретаркою пані Г. Кобелюк.

Діяльність товариства: В протягу року, товариство відбуло 4 місячних зборів, 2 засідань, 1 храмове свято. Під час різдвяних свят членки ходили колядувати з чого прихід пішов на церкву. Також товариство жертвувало $25.00 на Сторіччя Канади, $35.00 на Фонд Союзу і $5.00 на „Промінь", $114.50 на Дитячий Парк і потреби, що відбудуться тут у Торзбі й околиці. 24 травня 1967 року товариство купило квітки і інші дрібні потреби до церкви .До Народного Дому купили крісла і поробили столи вартости $375.00. Звіт, касієрка пані Єлисавета Ровінська дала фінансовий звіт. З 1966 року осталось в касі — $747.01, приходи в 1966 році — $805.41, розходи — $1,064.44, в касі осталось -- $588.41.

Заряд товариства на 1967 такий: голова — пані Е. Бабяк, заст. голови — Е. Перч, секретарка — Г. Кобелюк, заст. секр. — М. Світлик, касієрка — Е. Ровінська.

Контрольна комісія: М. Бабяк, С. Бабяк і Е. Адемик.

Господинь і сестриць не вибрано на зборах.

Е. Бабяк, голова.
Раля Кобелюк, секр.

ВЕЛИКОДНЕ ПЕЧИВО
БАБКА ПОДІЛЬСЬКА

1 горня праженого молока, ½ горнятка масла, 2 пачечки скороростучих дріжджів, ¼ теплої води, ½ горнятка цукру, 4 жовтки, 2 білки, 1 ложечка соли, 1 ложка тертої помаранчевої шкірки, 1 ложечка ванілії, 5 горнят муки (приблизно) ¼ горнятка дрібно січених міґдалів, 1 горня родзинків.

Спосіб: До спраженого молока долати масло, охолодити. Розмочити дріжджі в чверть горнятку води і додати дві ложки цукру. Посипати жовтки і білки сіллю та вбити на піну. Додати цукор і далі вбивати. Домішати ту масу до молока. Додати всі інші складники крім родзинків і міґдалів. Добре вимісити тісто. На кінці додати міґдали і родзинки і ще раз все докладно вимісити. Уважати з мукою, бо не вся мука однакова. Тісто має бути вільне, щоб трималося купи, а не розливалося. Накрити тісто і поставити в теплім місці, щоб виросло. Коли виросте, помісити і ще раз дозволити вирости. Приготовити високі форм. Вимастити їх докладно маслом, накладати тіста одну третю частину форми. Коли тісто наросте і форми повні, пекти в температурі 350 ступнів від 50 до 60 хвилин, залежно від величини форми. Спечені бабки виложити на подушку застелену стиркою.

**
*

МІҐДАЛОВИЙ ТОРТ

10 яець, 1½ горнят цукрової мучки (айсінґ сюґар), 1 ложка спорошкованої кави, 1 ложка сухих стертих кришок, 3 горнят, обібраних з лушпини, спражених і потертих міґдалів.

Жовтки добре протерти з цукром. Відтак додати приготовлені наперед міґдали, каву, кришки і скоро вимішати. Білки вбити на тверду піну і завинути їх в масу. Вимастити дві тортівниці, (бляшки) дати на них масу і пекти 350 до 375° Ф. пів години.

**
*

КРЕМ АБО НАЧИНКА ДО ТОРТА

6 жовтків, 6 ложок цукрової мучки, 3 ложки міцної кави.

Ці три складники добре вимішати і варити на легкім огні ввесь час мішаючи. Коли маса згусне, відставити з плити і далі мішати аж поки маса не прохолоне. До того додати ⅓ фунта несоленого масла. Все добре вимішати і дати на торт в середину.

На верхній крем приготовити таку масу:

1 ложечка спорошкованої (інстант) кави, 3 ложки масла, 1 жовток, 2 горнят цукрової мучки. Все вимішати і цю масу дати на верх і боки торта.

**
*

СИРА СИРНА ПАСКА „ТАВРИГАНКА"

10 круто (твердо) зварених свіжих яєць, 1 фунт свіжого, добре віджатого коровячого сиру, 1 фунт свіжого несоленого масла, 1 склянку свіжої солодкої або квасної сметани, 1½ склянки цукру, 1½ ложечки ванілії (Vanillin Sugar Dr. Oetker) або ¼ палочки справжньої, добре розтертої з невеликою кількістю цукру, ванілії, 10 твердо зварених жовтків протерти через густе пластикове або інше сито і добре розтерти з половиною кількости цукру. (¾ скл.).

1 фунт свіжого, добре віджатого коров. сиру, окремо протерти також через сито і розтерти до гладкості.

1 фунт свіжого несоленого масла добре розтерти з другою юоловиною цукру (¾ склянки). З'єднати розтерті жовтки, сир і масло і знову добре розтерти і вимішати, щоб не було грудочок і була суцільна маса. Добавити ванілію, розмішати і на кінець добавити 1 склянку свіжої, доброї солодкої або квасної сметани. Знову всю масу добре розтерти

і виложити у спеціяльну дерев'яну форму або друшляк гладко обстелений білою частиною тонкою серветкою або стирочкою, добре завинути нею верх, прикрити тарелем і покласти добрий гніт, щоб вийшов увесь сік і паска спресовалася і була тугою, для цього друшляк чи форму з паскою ставити на тарелю в холодному місці.

На другий день паска є готова до їдження. Обережно перекидається на відповідну тарелю.

Подала **Анна Шпук,** Торонто.

**
*

МАСА ДО ХОЛОДНОГО М'ЯСА

Розвести 2 ложки муштарди з водою, щоб була така як густа сметана. До цього додати пів горнятка густо вбитої сметанки (гвипінг крім). Вимішати. Додати солі і паприки. Добре захолодити. Подавати з холодним м'ясом або ковбасою.

**
*

ПЕЧЕНА ШИНКА

До великодніх страв належить шинка. На ринку маємо їх багато до вибору. Звичайно мясарські фірми подають на обгортці шинки докладні інформації, як її готувати. Деякі вироби шинок потребують приварення як першого кроку. Найкраще поступати за поданими фірмою вказівками.

Шинку печемо розкритою у плитній посудині в температурі 325° Ф. аж до готовості, дозволяючи 25 хвилин на кожний фунт, якщо це половина шинки. На цілу шинку даємо 30 хвилин на кожний фунт. Якщо маємо термометр до мяса, його треба встромити в середину шинки і коли вказівка дійде до 175° Ф., шинка готова. Готове мясо матиме рожеву закраску і буде мяким на прокол виделкою. Пів години перед закінченням вийняти шинку з печі, зняти шкірку й понадрізувати товщ в один і другий бік у формі малої кратки.

Окремо змішати трохи темного цукру, порошкової гірчиці (мостард), овочевого соку або мармеляди і цим помастити шинку. Встромити цілі зеренця гвоздики (кловс) у прорізи. Верх прикрасити кружельцями ананасу (пайнепл) або пластинками помаранчі або одним і другим на перемину .Дати шинку назад до печі і пекти пів години, поливаючи час від часу юшкою, в якій шинка печеться. Подавати шинку гарячою або зимною, як хто бажає.

**
*

ПАСКА

1 пачечка сухих дріжджів, 1 ложечка цукру, 2 кварті води, 12 яєць, 1 ложечка мелених гвоздиків, 1 горнятко цукру, ¾ горнятка криско. Родзинки (як хто бажає). Мука до замісу.

Розпустити дріжджі у теплій воді, дати ложку цукру і поставити на яких 10 хвилин.

До двох кварт літеплої води додати муки, зробити рощину, додати дріжджі, вимішати добре і поставити в теплім місці, щоб підросла.

Коли рощина підійшла, додати до неї вибитих на шуму 12 яєць, гвоздики, цукор, криско (або шортенінг). Коли хто бажає, можна додати родзинки. Мука до замісу повинна бути тепла. Тепер додати муку і замісити добре та поставити, щоб підросло. Коли тісто підросло, виробляти паски, вкладати у форми і дати підрости. Пекти в температурі 300° Ф. Це є дуже гарна і смачна паска.

**
*

ЗАПРАВЛЕНИЙ ХРІН

Змолоти хрін на машинці, посолити, додати цукру та оцту до смаку, зложити в чистий слоїк а на верх полляти трохи оцту і посипати цукром, щоб не чорнів. Закрутити тісно. Перед поданням на стіл можна до хрону дати трошки свіжої сметани і розправити. Сметани дати трошки, тільки, щоб хрін тримався купками. Хрін смачний і без сметани.

**
*

КОВБАСА

Перед поданням на стіл ковбаси, перше її треба припекти цілою, щоб трохи стопити з неї товщ. Після того краяти.

НАШ „ПРОМІНЬ"

Я чекаю на наш „Промінь" та й зачну гадати, що вже може і не вишлють, бо ж час передплати. Поглядаю на наліпку, а то ще в „джулаю", передплата моя вийшла й я не висилаю.

А тепер конечно треба мій довг заплатити, побажати всім здоров'я дальше працювати над просвітою, щоб цінне читачам давати, щоб надалі розвивалась українська слава, показати, що ми кращі, як колись нас звали.

Таж наш нарід зробив поступ, будьмо горді з того, маєм людей з освітою, що здібні до всього. Є в нас люди у проводі, маєм сенаторів, маєм послів, адвокатів, маєм і докторів та ще маєм і суддів, маєм і мейорів, є в нас й славні науковці, диригенти хорів, маєм вчених професорів та ще й редакторів. Щасть їм, Боже, в їх зростанні, помагай сягати, щоб ще вище міг наш нарід на переді стати.

Як читаю про все добро, то душа радіє, що наш нарід тут в Канаді добре зерно сіє. Та й тепер вже легше стало для народу всього, бо машини їх звільнили від труду тяжкого.

Вже і старшим легше жити, пенсію фасують, свій достаток власний мають й на справу дарують. І я чека отримую, як і інші люди, та вже сил таких не маю для громадських трудів. Тож в часописах читаю про народню працю і про поступ той громадський, про його завзятість.

Та й Ви, пані редакторко, працюйте здорові для добра та слави, народові своєму. Вам належиться подяка від народу свого, та ще й добра нагорода від Бога святого. За труд тяжкий та за працю, що їх Ви даєте, Ваша слава не загине, ніколи не вмрете. Бо хто оре добру ниву, той сіє просвіту, того ім'я невмируще навіки для світу.

Олена Квас, Норт Бирнабі, Б. К.

ЧИ ВАМ ВІДОМО?

Мабуть, що Ви вже знаєте, що від першого квітня вся поштова оплата буде, чи лист відкритий, чи закритий по 5 центів. За кожних висланих тисячу упімнень ми потребуємо тільки на самі поштові значки $50.00. Тому кличемо: референтки, заряди відділів — погляньте на списки проголошених місцевостей, які провели в себе збірку передплат „Променя". Чи в тім списі знаходиться імя вашого відділу? Коли немає, постарайтесь зібрати передплати від ваших членок. Цим заощадите нам праці, а також і видатків на упімнення. Немає нічого кращого в громадській праці як добра кооперація. Референткам і відділам, проголошеним в цих числах висловлюємо сердечну подяку та оцінку за їх посвяту і труди.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. пані Д. Мастюх 23-го лютого й 8-го березня переслала на передплати (дві нові. Раніше 28, разом 30) $49.00. Пані М. Богдан, секретарка переслала $25.00 за значки М. Бек.

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Святої Ольги, реф. пані Една Несміла надіслала $24.00.

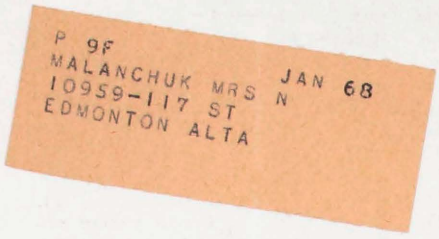

Транскона, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, реф. пані І. Гуменюк на відновлені передплати $16.00.

Реджайна — Відділ Доньки України, пані М. Юзик на відновлення передплат $12.00.

Гефорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової добр. П. Мельник, референтка журнала, 29-го лютого й 6-го березня переслала на передплати (1 нова, раніше 2, разом 3) $24.00.

Ґилберт Плейнс, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, пані А. Міщук на передплати і прес. фонд $9.00.

Давфин, Ман — Відділ ім. Л. Українки, референтка журнала пані М. Білоус переслала на передплати $20.00, значки М. Бек $20.00.

Роблин, Ман. — Відділ ім. Доньки України, пані Анна Горбай на поновлення передплат $20.00.

Торонто — Відділ ім. Княгині Ольги, референтка журнала пані Анна Бойко, 20-го лютого переслала на поновлення передплат і прес. фонд $51.00, 9-го березня, передплати й прес. фонд $75.00.

Монтреал — Відділ ім. Доньки України, пані М. Запаринюк переслала на передплати й прес. фонд $53.00, раніше прислала 45.00 на святочні побажання.

Вегревил, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, пані Олена Мельничук на відновлені передплати $12.00.

Виндзор, Онт. — пані М. Ґургула на поновлені передплати й прес. фонд $16.00.

Монтреал — пані Анастасія Колісник на відновлені передплати надіслала $12.50.

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської пані С. Палилик реф. журнала на відновлені передплати $16.00.

Ґлеслин, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, реф. пані О. Буй на передплати (одна нова, раніше 2, разом 3) і прес. фонд $18.00.

Форт Вілліям — Відділ ім. Доньки України, реф. О. Ковальчук на поновлення передплат $10.00.

Да Па, Ман. — Пані Вероніка Слука переслала на передплату і прес. фонд журнала $20.00.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. пані А. Панчук на відновлення передплат $8.00.

Мирнам, Алта. — Відділ ім. О. Пчілки, пані Ксеня Ханасик на передплати $8.00 (одна нова).

Вінніпеґ — Відділ ім. Княгині Ольги ,реф. пані С. Пелех доручила на передплати (1 нова, раніше 5, разом 6) $36.00, пресовий фонд $20.00.

Монтреал — Відділ Доньки України, добр. Л. Слюзар на передплати й пресовий фонд переслала $80.00.

Едмонтон — Відділ при Катедрі св. Івана, пані Е. Верхомин переслала 9-го березня на передплати $28.00.

Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці, референтка А. Сарчук доручила на передплати (1 нова, раніше 7, разом 8) і пресовий фонд $110.00, за значки М. Бек $25.00.

Кадворт, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, пані Анна Тріщук на відновлені передплати $12.00.

Флин Флон — Пан В. Перепелюк придбав ще одну нову передплату, раніше 21, разом 22.

Вайта, Ман. — Пані Марія Негрич придбала одну нову передплату.

Едмонтон — Пані В. Богонос придбала 1 нову передплату.

Едмонтон — Пані К. Міськів у листі з 13-го березня переслала знову $120.00 на передплати (2 нові, раніше 12, разом 14) і пресовий фонд.

Давфин — Пані Е. Чайковська переслала передплату для нової передплатниці.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

З поминального обіду бл. п. М. Сметанюк — Гефорд, Саск., О. Андрущак переслала	$16.85
Пані Л. Гриньків — Тайні, Саск.	15.00
Відділ ім. С. Русової — Лонґ Бренч, Онт.	10.00
З нагоди родинного свята п-ва Малицьких — Монтреал, збірку переслав Н. Тихонов	10.00
Збірка — Кадворт, Саск., О. Заставна переслала	10.00
З нагоди христин сина Т. і О. Михалків — Содборі, збірку переслала М. Макаренко	5.00
Пані Таня Янчик — Вінніпеґ	5.00
Пані Анна Вікарчук — Монтреал	5.00
Пані А. Мельниченко — Форт Вілліям	5.00
Із збірки на вечірку в честь п-ва Хоростківських — Ґримзбі, С. Дацків переслала	5.00
Збірка, Ґримсбі, М. Степова переслала	5.00
Від родини бл. п. В. Ковальчук — Лакла Біш, о. Е. Стефанюк переслав	5.00
Пані Вероніка Слука — Да Па, Ман.	4.00
Жіноче Тов. ім. Св. Анни — Скарборо, Онт.	3.00
Відділ ім. О. Басарабової — Ґлеслин, Саск.	3.00
Пані В. Карпюк — Форт Вілліям	2.50
Пані П. Архутич — Содборі	2.00
Пані Т. Кравчук — Елфрос, Саск.	2.00
Пані М. Зарицька — Ст. Кетеринс, Онт.	2.00
Пані К. Юрків — Гаес, Саск.	2.00
Пані М. Добровольська — Торонто	2.00
Пані М. Ґургула — Виндзор, Онт.	2.00
Пані П. Гарасимів — Виндзор, Онт.	2.00
Панна З. Горбай — Роблин, Ман.	2.00
Пані Ю. Головата — Торонто	2.00

По 1 дол. — Н. Грицина, Е. Шкурат, С. Рудакевич, П. Хомик, Ева Лах, Н. Ковальчук, Т. Кучаришин — Монтреал, Анна Ґенга — Лашін, Р. Борса — Саскатун, Д. Пасічник — Йорктон, Е. Кухта — Єлов Крік, Саск., П. Кузик — Інисфрі, Алта., П. Мицак, В. Горбай — Едмонтон, Р. Ґаук — Гренд Прирі, Алта., М. Климчук — Торгилд, Алта., К. Зіник — Васетна, Алта., М. Ґронська — Форт Вілліям, А. Рудан, Р. Іщенко, М. Ревуцька, добр. Г. Слюзар — Вінніпеґ, А. Бобляк — Вердон, Кве., А. Міщук — Ґилберт Плейнс, Ман., І. Короліщук, Л. Драпак, С. Григоряк — Торонто, А. Стахів — Торнгил, Онт., Юлія Боярчук — Норт Сирі, Б. К., К. Малінська — Райн, Саск., М. Морсон — Брендон, панна С. Іванів — Стирджес, Саск., А. Гуменна — Едмонтон, П. Гарасимчук — Ванкувер, П. Блаженко — Стовні Крік, Онт., Е. Чабочик — Виндзор, Онт.

По 50 ц. — А. Кирилюк, Елфрос, Саск.